ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ

ສັນຕິພາບ ເອກະລາດ ປະຊາທິປະໄຕ ເອກະພາບ ວັດທະນະຖາວອນ

ສະພາແຫ່ງຊາດ

ເລກທີ 01 / 98 ສພຊ

ວັນທີ 10 ຕຸລາ 1998

ກົດໝາຍ
ວ່າດ້ວຍກະສິກຳ

ພາກທີ I
ບົດບັນຍັດທົ່ວໄປ

ມາດຕາ 1. ໜ້າທີ່ຂອງກົດໝາຍ.

ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍກະສິກຳ ມີ ໜ້າທີ່ກຳນົດຫລັກການ, ລະບຽບການ, ມາດຕະການຕ່າງໆ ກ່ຽວກັບການຈັດຕັ້ງ ແລະການເຄື່ອນໄຫວ ການຜະລິດກະສິກຳ ຊຶ່ງເປັນພື້ນຖານເສດຖະກິດຂອງປະເທດຊາດລວມທັງການຄຸ້ມຄອງ, ການປົກປັກຮັກສາກິດຈະການ ແລະ ຜະລິດຕະພົນກະສິກຳ ແນໃສ່ຊຸກຍູ້, ສົ່ງເສີມ ແລະຂະຫຍາຍການຜະລິດກະສິກຳ ເພື່ອຮັບປະກັນການສະໜອງສະບຽງອາຫານ ແລະ ການຜະລິດເປັນສິນຄ້າ, ສ້າງເງື່ອນໄຂໃຫ້ແກ່ການກໍ່ສ້າງ ແລະຂະຫຍາຍອຸດສາຫະກຳປຸງແຕ່ງກະສິກຳ, ເຮັດໃຫ້ເສດຖະກິດແຫ່ງຊາດມີການຂະຫຍາຍຕົວ, ປະຊາຊົນຮັ່ງມີ, ປະເທດຊາດເຂັ້ມແຂງ ທັງຮັບປະກັນບໍ່ໃຫ້ ກໍ່ຄວາມເສັຽຫາຍ ແລະ ເປັນອັນຕະລາຍຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ.

ມາດຕາ 2. ກະສິກຳ.

ກະສິກຳແມ່ນການປູກຝັງ, ການລ້ຽງສັດ ແລະ ການປະມົງ ເພື່ອຕອບສະໜອງທາງດ້ານທັນຍາຫານ ແລະອາຫານໃຫ້ແກ່ສັງຄົມ, ເປັນວັດຖຸດິບປ້ອນໂຮງງານອຸດສາຫະກຳປຸງແຕ່ງ ລວມທັງເປັນສິນຄ້າຮັບໃຊ້ພາຍໃນ ແລະສົ່ງອອກຕ່າງປະເທດ.

ມາດຕາ 3. ການສົ່ງເສີມການຜະລິດກະສິກຳ.

ລັດຊຸກຍູ້, ສົ່ງເສີມປະຊາຊົນບັນດາເຜົ່າ ແລະ ທຸກພາກສ່ວນເສດຖະກິດ ທັງພາຍໃນ ແລະຕ່າງປະເທດ ໃຫ້ລົງທຶນໃສ່ການຜະລິດກະສິກຳຢ່າງກ້ວາງຂວາງ ແລະທັນສະໄໝເທື່ອລະກ້າວ ເພື່ອເປັນສະບຽງ

ອາຫານ, ເປັນສິນຄ້າ, ເປັນວັດຖຸດິບ ສະໜອງໃຫ້ໂຮງງານ ອຸດສາຫະກຳປຸງແຕ່ງພາຍໃນປະເທດ ແລະ ເພື່ອສົ່ງອອກ.

ມາດຕາ 4. ການປົກປ້ອງສິດຜົນປະໂຫຍດ ຂອງຜູ້ດຳເນີນກິດຈະການກະສິກຳ.

ລັດປົກປ້ອງສິດຜົນປະໂຫຍດ ຂອງຜູ້ດຳເນີນກິດຈະການກະສິກຳ ດ້ວຍການວາງລະບຽບກົດໝາຍ, ຂໍ້ກຳນົດ ແລະ ລະບຽບການ ພ້ອມທັງນະໂຍບາຍຕ່າງໆ ເຊັ່ນ: ນະໂຍບາຍສິນເຊື່ອ, ນະໂຍບາຍຍົກເວັ້ນ ຫລືຫລຸດຜ່ອນພາສີ, ອາກອນ, ຈຳກັດການນຳເຂົາ ສິນຄ້າກະສິກຳປະເພດ ຕ່າງໆ ທີ່ບໍ່ຈຳເປັນ ເພື່ອສົ່ງເສີມການຜະລິດກະສິກຳ ແລະ ຊຸກຍູ້ຕະ ຫລາດຈຳໜ່າຍພາຍໃນ ແລະຕ່າງປະເທດ.

ມາດຕາ 5. ການປົກປັກຮັກສາທີ່ດິນກະສິກຳ.

ບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງທີ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດໃຫ້ດຳເນີນກິດຈະການກະສິກຳ ບໍ່ມີສິດຖົມດິນກະສິກຳ ແລະ ຂຸດເອົາດິນກະສິກຳດ້ວຍຮູບການ ແລະ ວິທີການໃດກໍຕາມທີ່ຈະເຮັດໃຫ້ທີ່ດິນກະສິກຳດັ່ງກ່າວປ່ຽນແປງຈາກສະພາບເດີມ ໂດຍບໍ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດຈາກຂະແໜງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້.

ການປົກປັກຮັກສາທີ່ດິນກະສິກຳຕ້ອງໃຫ້ຖືກຕ້ອງຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 6 ຂອງກົດໝາຍວ່າດ້ວຍທີ່ດິນ.

ມາດຕາ 6. ການປົກປັກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມ.

ບຸກຄົນ ຫລືການຈັດຕັ້ງ ທີ່ທຳການຜະລິດກະສິກຳ ລ້ວນແຕ່ມີພັນທະປົກປັກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມ. ຜູ້ຜະລິດກະສິກຳ ຕ້ອງມີວິທີການ ແລະ ມາດຕະການອັນເໝາະສົມ ເພື່ອປົກປັກຮັກສາດິນ, ນ້ຳ, ປ່າໄມ້, ອາກາດ ແລະອື່ນໆ.

ມາດຕາ 7. ການຮ່ວມມືສາກົນທາງດ້ານກະສິກຳ.

ລັດສົ່ງເສີມ ການຮ່ວມມືກັບສາກົນ ທາງດ້ານກະສິກຳ ເພື່ອສ້າງເງື່ອນໄຂ ໃຫ້ກິດຈະການກະສິກຳມີການຂະຫຍາຍຕົວ ແລະ ທັນສະໄໝເທື່ອລະກ້າວ.

ພາກທີ II
ກິດຈະການກະສິກຳ

ມາດຕາ 8. ກິດຈະການກະສິກຳ.

ກິດຈະການກະສິກຳ ແມ່ນວຽກງານກ່ຽວກັບການປູກຝັງ, ການລ້ຽງສັດ ແລະ ການປະມົງ.

ມາດຕາ 9. ປະເພດກິດຈະການກະສິກຳ.

ກິດຈະການກະສິກຳ ຢູ່ ສາທາລະນະລັດປະຊາທິປະໄຕປະຊາຊົນລາວ ໄດ້ແບ່ງອອກເປັນປະເພດຕ່າງໆເຊັ່ນ: ກິດຈະການກ່ຽວກັບທີ່ດິນກະສິກຳ, ຊົນລະປະທານ, ແນວພັນພືດ ແລະ ແນວພັນສັດ, ຝຸ່ນ ແລະ ອາຫານສັດ, ຢາປາບສັດຕູພືດ ແລະຢາປົວສັດ, ເຄື່ອງມື ແລະ ພາຫະນະກົນຈັກການກະເສດ, ສາງເກັບມ້ຽນ, ການປຸງແຕ່ງຜົນຜະລິດກະສິກຳ, ຕະຫລາດກະສິກຳ, ການພົວພັນຮ່ວມມືກັບຕ່າງປະເທດທາງດ້ານກະສິກຳ .

ມາດຕາ 10. ສິດ ແລະພັນທະຂອງຜູ້ດຳເນີນກິດຈະການກະສິກຳ.

ຜູ້ດຳເນີນກິດຈະການກະສິກຳມີສິດດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້ :

- ໄດ້ຮັບການປົກປ້ອງຕາມກົດຫມາຍ;
- ເປັນເຈົາກຳມະສິດຕໍ່ຊັບສິນ ແລະຜົນທີ່ໄດ້ຮັບຈາກການດຳເນີນກິດຈະການກະສິກຳ;
- ໄດ້ຮັບການຊ່ວຍເຫລືອ ແລະແນະນຳທາງດ້ານວິຊາການ ແລະເຕັກໂນໂລຊີຈາກຂະແຫນງກະສິກຳ ແລະປ່າໄມ້;
- ໂອນ ແລະ ສືບທອດກິດຈະການກະສິກຳ.

ຜູ້ດຳເນີນກິດຈະການກະສິກຳມີພັນທະດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້ :

- ນຳໃຊ້ທີ່ດິນກະສິກຳໃຫ້ຖືກຕ້ອງຕາມເປົາຫມາຍ ແລະ ຕາມລະບຽບກົດຫມາຍ;
- ບໍ່ສ້າງຄວາມເສັຍຫາຍແກ່ການຜະລິດຂອງຜູ້ອື່ນ ຫລືແກ່ສິ່ງແວດລ້ອມສັງຄົມແລະ ທຳມະຊາດ;
- ລາຍງານການແຜ່ລະບາດພະຍຸສັດ;
- ປະຕິບັດສະພາວະຄວາມເປັນຈິງທີ່ຕ້ອງຍອມຮັບ;
- ປະຕິບັດມາດຕະການຄວາມປອດໄພທາງດ້ານວິຊາການ;
- ປະຕິບັດພັນທະພາສີອາກອນ ແລະ ພັນທະອື່ນໆ ກ່ຽວກັບກິດຈະການກະສິກຳ;
- ລາຍງານຜົນການດຳເນີນກິດຈະການກະສິກຳຕາມສັນຍາ;
- ໃຫ້ຄວາມຮ່ວມມືແກ່ເຈົາຫນ້າທີ່ຄຸ້ມຄອງ ແລະ ກວດກາກິດຈະການກະສິກຳ.

ຫມວດທີ 1
ທີ່ດິນກະສິກຳ

ມາດຕາ 11. ການນຳໃຊ້ທີ່ດິນກະສິກຳ.

ລັດຈັດສັນ ແລະ ສົ່ງເສີມໃຫ້ນຳໃຊ້ທີ່ດິນກະສິກຳ ເຂົາໃນການຜະລິດ ຢ່າງຖືກຕ້ອງຕາມເປົາຫມາຍ, ຕາມທ່າແຮງຂອງແຕ່ລະເຂດ ເພື່ອໃຫ້ແຕ່ລະຄອບຄົວ ມີທີ່ດິນທຳການຜະລິດ ຕາມຄວາມສາມາດດ້ານແຮງງານ ແລະ ທຶນຮອນຂອງຕົນ ດ້ວຍຮູບການມອບສິດນຳໃຊ້ ຫລື ໃຫ້ເຊົ່າຕາມລະບຽບກົດຫມາຍ ໂດຍຖືເອົາການຍົກສະມັດຖະພາບຂອງດິນເປັນຕົນຕໍ ແລະ ຫັນໄປສູ່ການເຮັດກະເສດສຸມເທື່ອລະກ້າວ.

ລັດເອົາໃຈໃສ່ຈັດສັນທີ່ດິນໃຫ້ປະຊາຊົນບັນດາເຜົ່າ ເພື່ອທຳການຜະລິດແບບຄົງທີ່ ແນໃສ່ຫລຸດຜ່ອນການຖາງປ່າເຮັດໄຮ່ເທື່ອລະກ້າວ ແລະ ກ້າວໄປເຖິງການຢຸດຕິການຖາງປ່າ ເຮັດໄຮ່ຢ່າງສິ້ນເຊີງ.

ມາດຕາ 12. ປະເພດທີ່ດິນກະສິກຳ.

ທີ່ດິນກະສິກຳ ແບ່ງອອກເປັນ ສອງ ປະເພດ :

- ທີ່ດິນ ປູກຝັງ;
- ທີ່ດິນ ລ້ຽງສັດ.

ທີ່ດິນປູກຝັງ ແມ່ນທີ່ດິນທີ່ນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນການປູກຝັງ ຊຶ່ງລວມມີ:

- ທີ່ດິນ ທີ່ມີຄວາມຮາບພຽງ;
- ທີ່ດິນເນີນ ຫລື ທີ່ດິນໂນນ .

ທີ່ດິນລ້ຽງສັດ ແມ່ນປະເພດທີ່ດິນປອກໂລ້ນ ຫລື ປ່າຫຍ້າປະເພດຕ່າງໆ ຊຶ່ງສາມາດຫັນ ມາປູກພືດ ແລະປູກຫຍ້າ ສຳລັບລ້ຽງສັດ ຫລື ດິນທີ່ສາມາດເຮັດຫນອງ ເພື່ອລ້ຽງສັດນ້ຳ.

ມາດຕາ 13. ການຫັນປ່ຽນທີ່ດິນກະສິກຳ.

ການຫັນປ່ຽນທີ່ດິນກະສິກຳປະເພດໜຶ່ງ ໄປສູ່ທີ່ດິນກະສິກຳອີກປະເພດໜຶ່ງຈະຕ້ອງໄດ້ຮັບອະນຸຍາດຈາກຂະແຫນງການກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ຕາມຂະຫນາດເນື້ອທີ່ດິນທີ່ຈະຫັນ.

ມາດຕາ 14. ການປັບປຸງ ທີ່ດິນກະສິກຳ.

ບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ໄດ້ທຳການຜະລິດກະສິກຳ ຕ້ອງເອົາໃຈໃສ່ປັບປຸງດິນ ໃຫ້ມີຄວາມອຸດົມສົມບູນ, ສາມາດນຳໃຊ້ ໄດ້ຢ່າງຍາວນານ ແລະ ມີປະສິດທິຜົນ ໃນການປູກຝັງ ແລະ ລ້ຽງສັດ ດ້ວຍການນຳໃຊ້ຝຸ່ນຕ່າງໆເຊັ່ນ: ຝຸ່ນຄອກ, ຝຸ່ນບົ່ມ, ຝຸ່ນຂຽວ, ຂີ້ເຈັ້ຍ, ປູນ, ຖ່ານຕົມ, ຫີນກາວ.

ມາດຕາ 15. ເງື່ອນໄຂການນຳໃຊ້ທີ່ດິນກະສິກຳ.

ບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງທີ່ມີຈຸດປະສົງຢາກນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ເພື່ອທຳການຜະລິດກະສິກຳນັ້ນ ຕ້ອງໄດ້ຮັບອະນຸຍາດຈາກລັດເສຽກ່ອນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນວັກທີສອງ, ມາດຕາ 7 ຂອງກົດຫມາຍວ່າດ້ວຍທີ່ດິນ.

ບຸກຄົນ ແລະການຈັດຕັ້ງ ທີ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດໃຫ້ນຳໃຊ້ທີ່ດິນກະສິກຳຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນວັກທີ່ຫນຶ່ງເທິງນີ້ ຕ້ອງນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນການຜະລິດກະສິກຳ ຢ່າງຖືກຕ້ອງຕາມເປົາຫມາຍ, ມີປະສິດທິຜົນ ແລະ ຖືກຕ້ອງຕາມລະບຽບກົດຫມາຍ.

ຖ້າວ່າຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດໃຫ້ນຳໃຊ້ທີ່ດິນກະສິກຳຫາກບໍ່ປະຕິບັດຕາມເງື່ອນໄຂ ທີ່ໄດ້ກ່າວມາເທິງນີ້ພາຍໃນກຳນົດສາມປີແລ້ວ ກໍຈະຫມົດສິດໃນການນຳໃຊ້ທີ່ດິນດັ່ງກ່າວຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 18 ຂອງກົດຫມາຍວ່າດ້ວຍທີ່ດິນ .

ຫມວດທີ 2

ຊົນລະປະທານ

ມາດຕາ 16 . ຊົນລະປະທານ.

ຊົນລະປະທານແມ່ນການສະໜອງນ້ຳໃຫ້ແກ່ການຜະລິດກະສິກຳ ດ້ວຍວິທີການຕ່າງໆເຊັ່ນ: ການສ້າງອ່າງເກັບນ້ຳ, ການເຮັດຝາຍນ້ຳລົນ, ການເຮັດປະຕູນ້ຳ, ການສູບນ້ຳ ແລະ ການສ້າງຄອງເໝືອງ .

ມາດຕາ 17 . ການນຳໃຊ້ຊົນລະປະທານ.

ຍ້ອນການຜະລິດກະສິກຳຂອງປະເທດເຮົາຍັງຂຶ້ນກັບທຳມະຊາດ ແລະ ຍັງມີໄພແຫ້ງແລ້ງ ແລະ ໄພນ້ຳຖ້ວມຊຶ່ມຊູ່ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ການຜະລິດມີປະສິດທິຜົນ ແລະ ກ້າວຂຶ້ນສູ່ການຜະລິດເປັນສິນຄ້ານັ້ນ ມີຄວາມຈຳເປັນຕ້ອງໄດ້ກໍ່ສ້າງຊົນລະປະທານ ເພື່ອຮັບໃຊ້ການຜະລິດກະສິກຳ .

ການນຳໃຊ້ຊົນລະປະທານ ເຂົ້າໃນການຜະລິດກະສິກຳ ຕ້ອງໃຫ້ຖືກຕາມກົດໝາຍວ່າດ້ວຍນ້ຳ ແລະ ຊັບພະຍາກອນແຫລ່ງນ້ຳ.

ມາດຕາ 18 . ການກໍ່ສ້າງ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງຊົນລະປະທານ.

ກິດຈະການຊົນລະປະທານປະກອບດ້ວຍ ສາມຂະໜາດ :

- ຊົນລະປະທານຂະໜາດນ້ອຍ ;
- ຊົນລະປະທານຂະໜາດກາງ ;
- ຊົນລະປະທານຂະໜາດໃຫຍ່ .

ຊົນລະປະທານຂະໜາດນ້ອຍ ແມ່ນຊົນລະປະທານຊຶ່ງກວມເນື້ອທີ່ການຜະລິດຕ່ຳກວ່າໜຶ່ງຮ້ອຍເຮັກຕາ;

ຊົນລະປະທານຂະໜາດກາງ ແມ່ນຊົນລະປະທານຊຶ່ງກວມເນື້ອທີ່ການຜະລິດ ແຕ່ໜຶ່ງຮ້ອຍຫາຫ້າຮ້ອຍເຮັກຕາ;

ຊົນລະປະທານຂະໜາດໃຫຍ່ ແມ່ນຊົນລະປະທານຊຶ່ງກວມເນື້ອທີ່ການຜະລິດສູງກວ່າຫ້າຮ້ອຍເຮັກຕາຂຶ້ນໄປ .

ຊົນລະປະທານຂະໜາດນ້ອຍ ແມ່ນຄອບຄົວ, ກຸ່ມ ຫລືສະມາຄົມຜູ້ນຳໃຊ້ນ້ຳເປັນຜູ້ລົງທຶນກໍ່ສ້າງ, ຄຸ້ມຄອງ ແລະນຳໃຊ້. ໃນກໍລະນີທີ່ຈຳເປັນລັດກໍຈະຊຸກຍູ້, ປະກອບສ່ວນໃນການກໍ່ສ້າງຊົນລະປະທານຂະໜາດນ້ອຍ.

ຊົນລະປະທານຂະໜາດກາງແມ່ນລວມໝູ່ ຫລືສະມາຄົມຜູ້ນຳໃຊ້ນ້ຳເປັນຜູ້ລົງທຶນກໍ່ສ້າງ, ຄຸ້ມຄອງ ແລະນ້ຳໃຊ້ເອງ. ສຳລັບຊົນລະປະທານຂະໜາດກາງ ທີ່ມີເຕັກນິກ ສັບສົນ ແລະຮຽກຮ້ອງທຶນຮອນສູງນັ້ນ ແມ່ນລັດກັບປະຊາຊົນ ຮ່ວມທຶນກັນ ກໍ່ສ້າງແລ້ວມອບກຳມະສິດໃຫ້ປະຊາຊົນຄຸ້ມຄອງ ແລະນຳໃຊ້ເອງ .

ຊົນລະປະທານຂະໜາດໃຫຍ່ແມ່ນລັດກັບປະຊາຊົນຮ່ວມທຶນກັນກໍ່ສ້າງ. ໃນກໍລະນີທີ່ການຄຸ້ມຄອງຊົນລະປະທານດັ່ງກ່າວຫາກບໍ່ມີເຕັກນິກສັບສົນນັ້ນ ແມ່ນມອບກຳມະສິດໃຫ້ປະຊາຊົນຄຸ້ມຄອງ. ຖ້າວ່າການ

ຄຸ້ມຄອງຊົນລະປະທານດັ່ງກ່າວນັ້ນຫາກມີເຕັກນິກສັບສົນ ລັດຈະເຂົ້າຮ່ວມໃນການຄຸ້ມຄອງຊົນລະປະທານດັ່ງກ່າວ

ມາດຕາ 19. ອ່າງເກັບນ້ຳ.

ອ່າງເກັບນ້ຳ ແມ່ນລະບົບເກັບກັກນ້ຳດ້ວຍການຂຸດສະ, ການຕັນນ້ຳຫ້ວຍ, ນ້ຳເຊ ເພື່ອໃຫ້ມີນ້ຳພຽງພໍ ແລະແຮໄວ້ ແນໃສ່ຮັບປະກັນການຜະລິດກະສິກຳ, ການໃຊ້ສອຍໃນຄອບຄົວ, ການຄົງຕົວຂອງສິ່ງແວດລ້ອມທຳມະຊາດ ແລະສັງຄົມ .

ມາດຕາ 20 . ຝາຍນ້ຳລົນ.

ຝາຍນ້ຳລົນ ແມ່ນການຕັນສາຍນ້ຳເຊັ່ນ: ນ້ຳຫ້ວຍ, ນ້ຳເຊ ເພື່ອຍົກລະດັບນ້ຳ ໃຫ້ສູງຂຶ້ນ ແລ້ວນຳເອົານ້ຳເຂົ້າສູ່ເນື້ອທີ່ການຜະລິດກະສິກຳ .

ມາດຕາ 21 . ການສູບນ້ຳ.

ການສູບນ້ຳ ແມ່ນການນຳເອົານ້ຳ ຈາກໜ້າດິນ ຫຼືໃຕ້ດິນ ເພື່ອມາຮັບໃຊ້ການຜະລິດກະສິກຳດ້ວຍອຸປະກອນປະຖົມປະຖານ ຫລືອຸປະກອນທັນສະໄຫມເຊັ່ນ: ຈັກສູບນ້ຳ, ກົງພັດ.

ມາດຕາ 22 . ສະພາວະຄວາມເປັນຈິງທີ່ຕ້ອງຍອມຮັບຕາມທຳມະຊາດ.

ຜູ້ຄອບຄອງທີ່ດິນຕອນລຸ່ມ ຕ້ອງຍອມຮັບການໄຫລເປັນປົກກະຕິຂອງນ້ຳຕາມທຳມະຊາດ ຈາກທີ່ດິນຕອນເທິງລົງສູ່ ຫລືຜ່ານທີ່ດິນຂອງຕົນ.

ໃນກໍລະນີທີ່ຜູ້ຄອບຄອງທີ່ດິນຕອນລຸ່ມຫາກໄດ້ກັກຕັນນ້ຳຊຶ່ງໄດ້ກໍ່ຄວາມເສຽຫາຍໃຫ້ແກ່ຜູ້ຄອບຄອງທີ່ດິນຕອນເທິງແລ້ວ ຜູ້ຄອບຄອງທີ່ດິນຕອນລຸ່ມດັ່ງກ່າວນັ້ນກໍຕ້ອງຮັບຜິດຊອບໃຊ້ແທນຄ່າເສຽຫາຍທີ່ເກີດຂຶ້ນ.

ຜູ້ຄອບຄອງທີ່ດິນຕອນເທິງບໍ່ມີສິດກີດກັ້ນການໄຫຼເປັນປົກກະຕິຂອງນ້ຳຕາມທຳມະຊາດ ລົງສູ່ທີ່ດິນຕອນລຸ່ມ ຊຶ່ງຈະສ້າງຄວາມເສຍຫາຍໃຫ້ແກ່ຜູ້ຊົມໃຊ້ນ້ຳຢູ່ໃນທີ່ດິນຕອນລຸ່ມນັ້ນ.

ໃນກໍລະນີທີ່ມີການກີດກັ້ນ ຊຶ່ງໄດ້ກໍ່ຄວາມເສຽຫາຍແກ່ຜູ້ຊົມໃຊ້ນ້ຳຢູ່ທີ່ດິນຕອນລຸ່ມແລ້ວຜູ້ຄອບຄອງທີ່ດິນຕອນເທິງຈະຕ້ອງຮັບຜິດຊອບໃຊ້ແທນຄ່າເສຽຫາຍຕາມກົດຫມາຍ .

ມາດຕາ 23. ສະພາວະຄວາມເປັນຈິງທີ່ຕ້ອງຍອມຮັບຕາມກົດຫມາຍ.

ບຸກຄົນ ຫລືການຈັດຕັ້ງ ທີ່ມີທີ່ດິນກະສິກຳຢູ່ທາງກາງ ຫລືຢູ່ສົ້ນທີ່ດິນຂອງຜູ້ອື່ນ ຫາກບໍ່ມີເສັ້ນທາງອອກ, ບໍ່ມີຄອງນ້ຳຊົນລະປະທານ ຫລືໄຟຟ້າຜ່ານເຂົ້າໄປຮັບໃຊ້ການຜະລິດຂອງຕົນນັ້ນ ມີສິດຮ້ອງຂໍສ້າງເສັ້ນທາງ, ຄອງຊົນລະປະທານ ຫລືສາຍເນັ່ງໄຟຟ້າ ຜ່ານທີ່ດິນຂອງຜູ້ອື່ນ ທີ່ຢູ່ອ້ອມຂ້າງ ຕາມຄວາມເຫມາະສົມ ແລະຜູ້ຖືກຮ້ອງຂໍນັ້ນ ຕ້ອງອະນຸຍາດໃຫ້ຜ່ານ ຕາມການຮ້ອງຂໍຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 35 ຂອງ

ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍນ້ຳ ແລະຊັບພະຍາກອນແຫລ່ງນ້ຳ, ມາດຕາ 61 ຂອງກົດໝາຍວ່າດ້ວຍທີ່ດິນ ແລະ ມາດຕາ 28 ຂອງກົດໝາຍວ່າດ້ວຍໄຟຟ້າ.

ຖ້າການສ້າງເສັ້ນທາງ, ຄອງຊົນລະປະທານ ຫລື ເນັ່ງສາຍໄຟຟ້າຜ່ານທີ່ດິນຂອງບຸກຄົນອື່ນ ຫາກໄດ້ກໍ່ຄວາມເສັຽຫາຍໃຫ້ແກ່ບຸກຄົນ ທີ່ອະນຸຍາດໃຫ້ຜ່ານນັ້ນ ຜູ້ໄດ້ຮັບສິດ ໃນການຜ່ານ ເຂົ້າໄປຫາເນື້ອທີ່ດິນກະສິກຳຂອງຕົນ ຕ້ອງໃຊ້ແທນຄ່າເສັຽຫາຍ ຕາມກົດໝາຍ.

ໃນກໍລະນີທີ່ຜູ້ໃຫ້ທາງຜ່ານຫາກໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດນຳແລ້ວ ກໍບໍ່ໃຫ້ຮຽກຮ້ອງຄ່າເສັຽຫາຍ ເວັ້ນເສັຽແຕ່ການໃຫ້ທາງຜ່ານນັ້ນ ຫາກໄດ້ກໍ່ຄວາມເສັຽຫາຍໃຫ້ແກ່ຜູ້ກ່ຽວຫຼາຍກວ່າຜົນປະໂຫຍດທີ່ໄດ້ຮັບ.

ໝວດທີ 3
ແນວພັນພືດ ແລະ ແນວພັນສັດ

ມາດຕາ 24. ແນວພັນພືດ.

ແນວພັນພືດ ແມ່ນແນວພັນຂອງພືດ ລົມລຸກ ຫລືພືດຢືນຕົນ ຊຶ່ງອາດຈະແມ່ນແນວພັນບໍລິສຸດ, ແນວພັນປະສົມຫລືແນວພັນພື້ນເມືອງ ທີ່ໄດ້ຜ່ານການປັບປຸງ, ພັດທະນາ, ຂະຫຍາຍ ຫລືສ້າງເປັນແນວພັນໃຫມ່ທີ່ມີປະສິດທິພາບສູງ ຕາມຂະບວນການທາງດ້ານວິທະຍາສາດເຕັກນິກ ໂດຍໄດ້ຜ່ານການຮັບຮອງ ແລະອະນຸຍາດໃຫ້ນຳໃຊ້ເຂົາໃນການຜະລິດ ຈາກກະຊວງກະສິກຳ ແລະປ່າໄມ້.

ມາດຕາ 25. ແນວພັນສັດ.

ແນວພັນສັດ ແມ່ນແນວພັນຂອງສັດປະເພດຕ່າງໆ ຊຶ່ງປະກອບດ້ວຍແນວພັນບໍລິສຸດ, ແນວພັນປະສົມ ແລະແນວພັນພື້ນເມືອງ ລວມທັງສັດບົກ ແລະສັດນ້ຳ ທີ່ມີການຈະເລີນເຕີບໃຫຍ່ໄວ, ສາມາດຕອບສະໜອງຜົນຜະລິດໄດ້ຫລາຍ, ມີຄຸນນະພາບດີ ແລະແມ່ນສາຍພັນ ທີ່ໄດ້ຜ່ານການຄັດເລືອກ, ປັບປຸງ, ຂະຫຍາຍ ຫລືສ້າງເປັນແນວພັນໃຫມ່ ຕາມຂະບວນການທາງດ້ານວິທະຍາສາດເຕັກນິກ ທີ່ໄດ້ຜ່ານການຮັບຮອງ ແລະອະນຸຍາດໃຫ້ນຳໃຊ້ເຂົາໃນການຜະລິດ ຈາກກະຊວງກະສິກຳ ແລະປ່າໄມ້.

ມາດຕາ 26 . ການນຳໃຊ້ແນວພັນ.

ລັດຊຸກຍູ້ໃຫ້ປະຊາຊົນ ຜະລິດ ແລະນຳໃຊ້ ແນວພັນພືດ ແລະແນວພັນສັດ ທີ່ມີຄຸນນະພາບດີ ແລະເຫມາະສົມ ກັບຈຸດພິເສດແຕ່ລະທ້ອງຖິ່ນ ຂອງປະເທດ ເພື່ອໃຫ້ການຜະລິດ ມີປະສິດທິຜົນສູງ.

ການນຳແນວພັນພືດ ຫລືແນວພັນສັດເຂົາມາພາຍໃນປະເທດ ຫລືສົ່ງອອກຕ່າງປະເທດຕ້ອງໄດ້ຮັບອະນຸຍາດຈາກຂະແໜງກະສິກຳ ແລະປ່າໄມ້.

ໝວດທີ 4
ຝຸ່ນ ແລະອາຫານສັດ

ມາດຕາ 27. ຝຸ່ນ

ຝຸ່ນ ແມ່ນວັດສະດຸ ຊຶ່ງມີສ່ວນປະສົມຂອງທາດອິນຊີ ແລະທາດເຄມີຕ່າງ ໆ ທີ່ເປັນທາດອາຫານຈຳເປັນສຳລັບພືດ ເພື່ອຊ່ວຍໃຫ້ພືດໃຫຍ່ໄວ ແລະມີຄຸນນະພາບດີ ລວມທັງປັບປຸງດິນປູກຝັງ ໃຫ້ອຸດົມສົມບູນ.

ມາດຕາ 28. ປະເພດຝຸ່ນ

ຝຸ່ນທີ່ນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນການຜະລິດກະສິກຳ ໃນ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ມີສອງປະເພດຄື: ຝຸ່ນວິທະຍາສາດ ແລະ ຝຸ່ນອົງຄະທາດ.

ຝຸ່ນວິທະຍາສາດ ແມ່ນຝຸ່ນທີ່ປະກອບດ້ວຍສານເຄມີປະເພດດຽວ ຫລືປະເພດປະສົມ ຊຶ່ງເປັນອາຫານໂດຍກົງຂອງພືດເຊັ່ນ: ຝຸ່ນອາສົດ, ຝຸ່ນຟົດສະຟໍ, ຝຸ່ນໂປຕັດຊຽມ ແລະ ອື່ນໆ.

ຝຸ່ນອົງຄະທາດແມ່ນຝຸ່ນທີ່ປະກອບດ້ວຍການສະສົມທາດຕ່າງໆ ຈາກການສະຫຼາຍຕົວຂອງເສດເຫຼືອຊາກພືດ, ຊາກສັດ ແລະໂລຫະທາດຫລາຍຊະນິດ ຊຶ່ງເປັນອາຫານທາງອ້ອມຂອງພືດ ລວມທັງຊ່ວຍປັບປຸງຄຸນນະພາບຂອງດິນ ເຊັ່ນ: ຝຸ່ນບົ່ມ, ຝຸ່ນມູນສັດ ແລະ ອື່ນໆ.

ມາດຕາ 29. ການນຳໃຊ້ຝຸ່ນ.

ການນຳໃຊ້ຝຸ່ນທຸກຊະນິດ ຕ້ອງປະຕິບັດໃຫ້ຖືກຕ້ອງຕາມ ລະບຽບການນຳໃຊ້ຝຸ່ນ ຢ່າງເຄັ່ງຄັດເຊັ່ນ: ນຳໃຊ້ໃຫ້ຖືກຕາມຈຸດປະສົງ, ປະເພດ ແລະປະລິມານ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ການນຳໃຊ້ຝຸ່ນ ມີປະສິດທິພາບ, ຮັບປະກັນບໍ່ໃຫ້ ເປັນອັນຕະລາຍຕໍ່ຊີວິດ, ສຸຂະພາບຂອງຄົນ ແລະ ສັດ .

ກະຊວງກະສິກຳ ແລະປ່າໄມ້ ເປັນຜູ້ວາງລະບຽບກ່ຽວກັບການນຳໃຊ້ຝຸ່ນ ແລະກຳນົດປະເພດຂອງຝຸ່ນທີ່ເປັນອັນຕະລາຍຮ້າຍແຮງທີ່ຫ້າມນຳໃຊ້. ພ້ອມກັນນີ້ ກໍຕ້ອງຊ່ວຍເຫລືອຝຶກອົບຮົມ, ຊຸກຍູ້ ໃຫ້ຊາວກະສິກອນ ໄດ້ນຳໃຊ້ຝຸ່ນອົງຄະທາດເປັນຕົ້ນຕໍ ແລະ ນຳໃຊ້ຝຸ່ນໃຫ້ຖືກຕ້ອງຕາມວິທີການ, ມາດຕະຖານເຕັກນິກ ແລະ ທັນກັບລະດູການຜະລິດ.

ມາດຕາ 30. ອາຫານສັດ.

ອາຫານສັດແມ່ນວັດສະດຸ ທີ່ນຳມາລ້ຽງສັດ ຊຶ່ງໄດ້ມາຈາກທຳມະຊາດ, ການຜະລິດ ຫລືການປຸງແຕ່ງຈາກຜະລິດຕະພົນກະສິກຳ ແລະທາດອື່ນໆ ທີ່ມີຄຸນນະພາບທາງດ້ານໂພຊະນາການ.

ອາຫານສັດປະກອບດ້ວຍ ສາມປະເພດຄື :

- ອາຫານສົດເຊັ່ນ: ຫຍ້າຂຽວ, ເມັດພືດ;
- ອາຫານປຸງແຕ່ງເບື້ອງຕົ້ນເຊັ່ນ: ຮຳ, ເຟືອງ, ຫຍ້າບົ່ມ, ຫຍ້າແຫ້ງ;
- ອາຫານສຳເລັດຮູບເຊັ່ນ: ອາຫານປຸງແຕ່ງຂຶ້ນຕາມສູດໂພຊະນາການສຳລັບແຕ່ ລະປະເພດສັດ

ມາດຕາ 31. ການຄຸ້ມຄອງຝຸ່ນ ແລະອາຫານສັດ.

ກະຊວງກະສິກຳ ແລະປ່າໄມ້ ເປັນຜູ້ກຳນົດລະບຽບການ ກ່ຽວກັບການຄຸ້ມຄອງຝຸ່ນວິທະຍາສາດ, ຝຸ່ນອົງຄະທາດ ແລະອາຫານສັດ ໂດຍປະສານສົມທົບກັບພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງເຊັ່ນ: ຂະແໜງອຸດສາຫະ

ກຳ ແລະຫັດຖະກຳ, ການຄ້າ, ການເງິນ, ທະນາຄານ, ອົງການວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະສິ່ງແວດລ້ອມ ເພື່ອກຳນົດປະເພດ, ຄຸນນະພາບຂອງຝຸ່ນ, ຄຸ້ມຄອງການນຳເຂົ້າ, ການຂົນສົ່ງ, ການຈຳໜ່າຍ, ການເກັບຮັກສາ, ການຫຸ້ມຫໍ່ ແລະກິດຈະການອື່ນໆທີ່ກ່ຽວພັນກັບຝຸ່ນ ເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ຝຸ່ນທຸກຊະນິດ ມີສ່ວນປະສົມຖືກຕ້ອງຕາມສູດ, ມີຄຸນນະພາບດີ ພ້ອມທັງຊຸກຍູ້ ໃຫ້ມີການຜະລິດຝຸ່ນ ແລະອາຫານສັດຢູ່ພາຍໃນປະເທດ.

ໝວດທີ 5
ຢາປາບສັດຕູພືດ ແລະ ຢາປົວສັດ

ມາດຕາ 32. ຢາປາບສັດຕູພືດ.

ຢາປາບສັດຕູພືດ ແມ່ນສານທີ່ມີປະຕິກິລິຍາທາງເຄມີ ເພື່ອນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນການປ້ອງກັນ, ກຳຈັດສັດຕູພືດ ທີ່ກໍ່ໃຫ້ເກີດຄວາມເສັຽຫາຍແກ່ການປູກຝັງ ລວມທັງສານເຄມີທີ່ນຳໃຊ້ໃນການເກັບມ້ຽນ, ຮັກສາ ແລະການຂົນສົ່ງ .

ຢາປາບສັດຕູພືດໄດ້ມາຈາກການປະສົມທາດເຄມີຕ່າງໆ ຊຶ່ງປຸງແຕ່ງຈາກໂຮງງານ ຫລືສະກັດຈາກພືດໂດຍກົງ ຊຶ່ງເອີ້ນວ່າຢາປາບສັດຕູພືດພື້ນເມືອງ .

ມາດຕາ 33. ຢາປົວສັດ

ຢາປົວສັດ ແມ່ນສານທີ່ມີປະຕິກິລິຍາທາງເຄມີ, ປະກອບດ້ວຍສ່ວນປະສົມຂອງທາດເຄມີ ຫລືສະກັດໂດຍກົງຈາກພືດ ຫລືສັດ ຊຶ່ງມີຄຸນລັກສະນະເປັນຢາ ເພື່ອນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນການປ້ອງກັນ ແລະປົວພະຍາດຂອງສັດລ້ຽງທຸກຊະນິດ.

ມາດຕາ 34. ການນຳໃຊ້ຢາປາບສັດຕູພືດ ແລະ ຢາປົວສັດ.

ຜູ້ທີ່ນຳໃຊ້ຢາປາບສັດຕູພືດ ຫລືຢາປົວສັດ ຕ້ອງປະຕິບັດໃຫ້ຖືກຕ້ອງ ຕາມຈຸດປະສົງ ແລະລະບຽບການນຳໃຊ້ຢ່າງເຄັ່ງຄັດ ລວມທັງການເກັບມ້ຽນຮັກສາ ຢາດັ່ງກ່າວ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ການນຳໃຊ້ຢາປາບສັດຕູພືດ ຫລື ຢາປົວສັດ ມີປະສິດທິພາບ ທັງຮັບປະກັນບໍ່ໃຫ້ເປັນອັນຕະລາຍຕໍ່ຊີວິດ, ສຸຂະພາບຂອງຄົນ ແລະສັດ .

ມາດຕາ 35. ການຄຸ້ມຄອງຢາປາບສັດຕູພືດ ແລະ ຢາປົວສັດ.

ກະຊວງກະສິກຳ ແລະປ່າໄມ້ ເປັນຜູ້ກຳນົດລະບຽບການກ່ຽວກັບການຄຸ້ມຄອງຢາປາບສັດຕູພືດ ແລະຢາປົວສັດ ໂດຍປະສານສົມທົບກັບພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງເຊັ່ນ: ອົງການວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະສິ່ງແວດລ້ອມ, ກະຊວງສາທາລະນະສຸກ, ກະຊວງອຸດສາຫະກຳ ແລະຫັດຖະກຳ, ກະຊວງການຄ້າ, ກະຊວງການເງິນ ເພື່ອກຳນົດປະເພດ, ຄຸນນະພາບຂອງຢາທີ່ເປັນອັນຕະລາຍ ແລະປະເພດຫ້າມນຳໃຊ້, ຄຸ້ມຄອງການນຳເຂົ້າ, ການຂົນສົ່ງ, ການຈຳໜ່າຍ, ການເກັບຮັກສາ ແລະກິດຈະການອື່ນໆ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບຢາ

ປາບສັດຕູພືດ ຫລື ຢາປົວສັດ ເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ປະເພດຢາຕ່າງໆດັ່ງກ່າວ ມີສ່ວນປະສົມຖືກຕ້ອງຕາມສູດ, ຕາມມາດຕະຖານເຕັກນິກ ແລະມີຄຸນນະພາບດີ.

ຢາປາບສັດຕູພືດ ແລະຢາປົວສັດທຸກປະເພດ ທີ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດໃຫ້ນຳໃຊ້ ແລະຈຳໜ່າຍນັ້ນ ຕ້ອງຕິດສະຫລາກຢ່າງຈະແຈ້ງ, ເຫັນໄດ້ງ່າຍ ແລະສາມາດເຂົ້າໃຈໄດ້ ຊຶ່ງຈະຕ້ອງບົ່ງບອກຄຸນລັກສະນະ, ຊະນິດສານເຄມີ, ວິທີ ແລະກຳນົດເວລາການນຳໃຊ້ ຢ່າງລະອຽດ, ຄວາມເປັນອັນຕະລາຍ ພ້ອມທັງແນະນຳວິທີແກ້ພິດໃນເບື້ອງຕົ້ນ.

ໝວດທີ 6
ເຄື່ອງມື ແລະ ພາຫະນະກົນຈັກການກະເສດ

ມາດຕາ 36. ເຄື່ອງມື ແລະພາຫະນະກົນຈັກການກະເສດ.

ເຄື່ອງມື ແລະພາຫະນະກົນຈັກການກະເສດ ແມ່ນເຄື່ອງມື ແລະພາຫະນະກົນຈັກທີ່ນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນການປູກຝັງ ແລະ ລ້ຽງສັດ ຊຶ່ງລວມມີ:

- ເຄື່ອງມື ແລະພາຫະນະກົນຈັກທີ່ຮັບໃຊ້ການບຸກເບີກເນື້ອທີ່ດິນປູກຝັງ ຫລືລ້ຽງສັດ, ການດັດແປງໜ້າດິນ, ການໄຖ, ຄາດ, ປັກດຳ, ເສັຽຫຍ້າ, ໃສ່ຝຸ່ນ, ປ້ອງກັນ ຫລື ປາບສັດຕູພືດ, ເກັບກ່ຽວ, ຟາດ, ເກັບຮັກສາ, ສີ, ບົດ ແລະ ຂົນສົ່ງ ຊຶ່ງປະກອບດ້ວຍເຄື່ອງມືງ່າຍດາຍ, ປະຖົມປະຖານເຊັ່ນ : ຈົກ, ສຽມ, ຊວ້ານ, ກວຽນ ແລະພາຫະນະກົນຈັກທັນສະໄໝເຊັ່ນ : ລົດດຸດ, ລົດໄຖ, ຈັກຟາດເຂົ້າ;
- ເຄື່ອງມື ແລະພາຫະນະກົນຈັກປ້ອງກັນ, ຮັກສາ, ລ້ຽງ ແລະປິ່ນປົວສັດ;
- ເຄື່ອງມືຕົບແຕ່ງ, ຄັດເລືອກ ຜົນຜະລິດ ກະສິກຳ, ແຊ່ເຢັນ ແລະອື່ນໆ.

ມາດຕາ 37. ການຜະລິດເຄື່ອງມື ແລະພາຫະນະກົນຈັກການກະເສດ.

ກະຊວງອຸດສາຫະກຳ ແລະຫັດຖະກຳ ເປັນຜູ້ກຳນົດລະບຽບການ ແລະມາດຕະຖານເຕັກນິກ ໃນການນຳເຂົ້າ ຫລືຜະລິດບັນດາເຄື່ອງມື ແລະພາຫະນະກົນຈັກການກະເສດ ໂດຍ ປະສານສົມທົບກັບກະຊວງກະສິກຳ ແລະປ່າໄມ້ ແລະອົງການວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະສິ່ງແວດລ້ອມ.

ໝວດທີ 7
ສາງເກັບມ້ຽນ

ມາດຕາ 38. ສາງເກັບມ້ຽນ.

ສາງເກັບມ້ຽນແມ່ນອາຄານ, ສະຖານທີ່ ສຳລັບເກັບມ້ຽນຜົນຜະລິດກະສິກຳ, ຝຸ່ນ ແລະອາຫານສັດ, ຢາປາບສັດຕູພືດ ແລະຢາປົວສັດ, ຮັກສາຄຸນນະພາບໃຫ້ຍາວນານ ຊຶ່ງລວມມີ: ເລົ້າເຂົ້າ, ສາງເກັບມ້ຽນເມັດພືດ, ແນວພັນ, ຝຸ່ນ, ອາຫານສັດ, ສາງເຢັນສຳລັບເກັບມ້ຽນຜັກ, ໝາກໄມ້, ຊີ້ນສົດ, ນົມສົດ ແລະສາງສະເພາະເພື່ອເກັບມ້ຽນ ຢາປາບສັດຕູພືດ ແລະຢາປົວສັດ.

ມາດຕາ 39 . ການສ້າງສາງເກັບມ້ຽນ.

ການສ້າງສາງເກັບມຽ້ນຕ້ອງຮັບປະກັນໃຫ້ຖືກຕ້ອງຕາມລະບຽບການ ແລະມາດຕະຖານເຕັກນິກ ທີ່ກະຊວງກະສິກຳ ແລະປ່າໄມ້ວາງອອກ, ພ້ອມກັນນັ້ນ ກໍຕ້ອງໃຫ້ຖືກຕ້ອງຕາມ ລະບຽບຂອງຜັງເມືອງ .

ໝວດທີ 8
ການປຸງແຕ່ງຜົນຜະລິດກະສິກຳ

ມາດຕາ 40. ການປຸງແຕ່ງຜົນຜະລິດກະສິກຳ

ການປຸງແຕ່ງຜົນຜະລິດກະສະກຳ ແມ່ນການນຳເອົາໝາກຜົນທີ່ໄດ້ມາຈາກ ການປູກຝັງ, ລ້ຽງສັດ ແລະການປະມົງ ມາປຸງແຕ່ງໃຫ້ເປັນຜະລິດຕະພັນເຄິ່ງສຳເລັດຮູບ ແລະສຳເລັດຮູບເຊັ່ນ: ການດອງ, ການຕາກແຫ້ງ, ການເຮັດອາຫານສຳເລັດຮູບ, ການເຮັດເຄື່ອງກະປ໋ອງ, ການສະກັດນ້ຳມັນພືດ, ການຜະລິດເປັນເຄື່ອງໃຊ້ສອຍ ແລະ ອື່ນ ໆ.

ມາດຕາ 41. ການສ້າງໂຮງຫັດຖະກຳ ແລະໂຮງງານປຸງແຕ່ງຜົນຜະລິດກະສິກຳ.

ການສ້າງໂຮງຫັດຖະກຳ ແລະໂຮງງານປຸງແຕ່ງຜົນຜະລິດກະສິກຳ ຕ້ອງຮັບປະກັນໃຫ້ຖືກຕາມລະບຽບການ ແລະມາດຕະຖານເຕັກນິກ ທີ່ກະຊວງອຸດສາຫະກຳ ແລະຫັດຖະກຳແລະກະຊວງສາທາລະນະສຸກວາງອອກ, ພ້ອມກັນນັ້ນ ກໍໃຫ້ຖືກຕ້ອງຕາມລະບຽບຂອງຜັງເມືອງ.

ໝວດທີ 9
ຕະຫລາດກະສິກຳ

ມາດຕາ 42. ຕະຫລາດກະສິກຳ.

ຕະຫລາດກະສິກຳ ແມ່ນບ່ອນຊື້ຂາຍຜົນຜະລິດກະສິກຳ ລະຫວ່າງຜູ້ຜະລິດ ແລະ ຜູ້ຊົມໃຊ້ ລວມທັງການນຳເອົາຜົນຜະລິດກະສິກຳອອກສູ່ຂອດຈໍລະຈອນທົ່ວໄປ. ຕະຫລາດກະສິກຳມີຄວາມສຳຄັນຕໍ່ການຊຸກຍູ້ ຂະບວນການຜະລິດກະສິກຳຢູ່ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ແນໃສ່ຕອບສະໜອງສະບຽງອາຫານ ຢ່າງພຽງພໍ ແລະ ເປັນສິນຄ້າສົ່ງອອກ.

ມາດຕາ 43. ການສ້າງຕະຫລາດກະສິກຳ.

ຕະຫລາດກະສິກຳຕ້ອງສ້າງຂຶ້ນຢ່າງກວ້າງຂວາງດ້ວຍຫລາຍຮູບການ, ຫລາຍລະດັບທັງຢູ່ພາຍໃນ ແລະຕ່າງປະເທດ ເພື່ອເປັນບ່ອນຈຳໜ່າຍ ຜົນຜະລິດກະສິກຳ, ສ້າງຕັ້ງສະຫະກອນ ແລະບໍລິສັດ ຜູກພັນຊື້- ຂາຍ ກັບຊາວກະສິກອນໂດຍກົງ, ສ້າງຕັ້ງບໍລິສັດສົ່ງອອກ ຜະລິດຕະຜົນກະສິກຳ.

ໝວດທີ 10
ການພົວພັນຮ່ວມມືກັບຕ່າງປະເທດທາງດ້ານກະສິກຳ

ມາດຕາ 44. ການພົວພັນຮ່ວມມືກັບຕ່າງປະເທດ ທາງດ້ານເຕັກນິກ.

ລັດເປີດກວ້າງການຮ່ວມມືກັບສາກົນທາງດ້ານກະສິກຳ ເພື່ອແລກປ່ຽນບົດຮຽນ, ວິຊາການ, ການຄຸ້ມຄອງ, ນຳໃຊ້ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ທີ່ທັນສະໄໝ ເພື່ອມາພັດທະນາກິດຈະການກະສິກຳຂອງປະເທດເຮົາໃຫ້ມີການຂະຫຍາຍຕົວ ແລະມີປະສິດທິພາບສູງ.

ມາດຕາ 45 . ການພົວພັນຮ່ວມມືກັບຕ່າງປະເທດທາງດ້ານເສດຖະກິດ

ສາທາລະນະລັດປະຊາທິປະໄຕປະຊາຊົນລາວ ຍາດແຍ່ງທຶນຮອນຈາກຕ່າງປະເທດ ເພື່ອມາເສີມຂະຫຍາຍການປູກຝັງ, ລ້ຽງສັດ ລວມທັງການດຶງດູດການລົງທຶນຂອງຕ່າງປະເທດເຂົາໃນກິດຈະການກະສິກຳ.

ພາກທີ III
ການລົງທຶນໃສ່ກິດຈະການກະສິກຳ

ມາດຕາ 46. ການລົງທຶນໃສ່ກິດຈະການກະສິກຳ.

ການລົງທຶນໃສ່ກິດຈະການການກະສິກຳ ແມ່ນການລົງທຶນໃສ່ການປູກຝັງ, ລ້ຽງສັດ ແລະ ການປະມົງ ເພື່ອທຳການຜະລິດ ຫລືດຳເນີນທຸລະກິດກ່ຽວກັບກະສິກຳ .

ມາດຕາ 47. ຮູບການລົງທຶນ.

ຮູບການລົງທຶນໃສ່ການຜະລິດ ກະສິກຳປະກອບມີ :

- ການລົງທຶນ ຂອງຫົວໜ່ວຍຄອບຄົວ;
- ການລົງທຶນ ແບບຮ່ວມມືຂອງປະຊາຊົນ;
- ການລົງທຶນ ຂອງເອກະຊົນ;
- ການລົງທຶນຂອງລັດແຕ່ຝ່າຍດຽວ ໃນກໍລະນີທີ່ບໍ່ມີພາກສ່ວນເສດຖະກິດອື່ນມາລົງທຶນ ແຕ່ການລົງທຶນດັ່ງກ່າວ ຜັດມີຄວາມສຳຄັນ ແລະຈຳເປັນສຳລັບຜົນປະໂຫຍດຂອງປະຊາຊົນບັນດາເຜົ່າ;
- ການລົງທຶນຂອງລັດ ກັບເອກະຊົນພາຍໃນປະເທດ ຫລືຕ່າງປະເທດ;
- ການລົງທຶນ ຂອງເອກະຊົນພາຍໃນ ກັບຕ່າງປະເທດ ;
- ການລົງທຶນ ຂອງຕ່າງປະເທດແຕ່ຝ່າຍດຽວ.

ການລົງທຶນ ໃສ່ການຜະລິດກະສິກຳ ແບ່ງອອກເປັນສາມຂະໜາດ:

- ການຜະລິດ ແລະທຸລະກິດ ກະສິກຳ ຂະໜາດນ້ອຍ ;
- ການຜະລິດ ແລະທຸລະກິດ ກະສິກຳ ຂະໜາດກາງ;

- ທຸລະກິດ ກະສິກຳ ຂະໜາດໃຫ່ຍ.

ກະຊວງກະສິກຳ ແລະປ່າໄມ້ ເປັນຜູ້ກຳນົດຂະໜາດການຜະລິດ ແລະທຸລະກິດກະ ສິກຳ ໂດຍປະສານສົມທົບກັບຄະນະກຳມະການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ສົ່ງເສີມການລົງທຶນ.

ພາກທີ IV
ການສົ່ງເສີມການຜະລິດກະສິກຳ

ມາດຕາ 48 . ຈຸດປະສົງ.

ການສົ່ງເສີມການຜະລິດກະສິກຳ ມີຈຸດປະສົງ ແນໃສ່ໃຫ້ຜະລິດຕະພົນກະສິກຳຮັບປະກັນທາງດ້ານປະລິມານ ແລະຄຸນນະພາບ ເພື່ອຕອບສະໜອງ ຄວາມຮຽກຮ້ອງຕ້ອງການຂອງສັງຄົມ, ມີສ່ວນແຮໄວ້ ແລະເພື່ອຂາຍເປັນສິນຄ້າ .

ມາດຕາ 49 . ເນື້ອໃນຂອງການສົ່ງເສີມການຜະລິດກະສິກຳ.

ເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ການຜະລິດກະສິກຳ ມີປະສິດທິຜົນສູງນັ້ນ ການສົ່ງເສີມການຜະລິດກະສິກຳຕ້ອງດຳເນີນຢ່າງຄົບຊຸດ ຊຶ່ງປະກອບດ້ວຍ :

- ທຶນ ແລະກອງທຶນສົ່ງເສີມ ;
- ແນວພັນພືດ ແລະແນວພັນສັດ ;
- ຝຸ່ນ ແລະອາຫານສັດ ;
- ຢາປາບສັດຕູພືດ ແລະ ຢາປົວສັດ ;
- ເຄື່ອງມື ແລະພາຫະນະກົນຈັກການກະເສດ ;
- ຊົນລະປະທານ ;
- ວິຊາການ ;
- ຂໍ້ມູນຂ່າວສານທາງດ້ານກະສິກຳ ;
- ສູນຄົນຄວ້າ ແລະສະຖານີທົດລອງ ;
- ການຝຶກອົບຮົມຊາວກະສິກອນ;
- ສາງ, ໂຮງອົບ ແລະຫ້ອງເຢັນ ;
- ການປຸງແຕ່ງຜະລິດຕະພົນກະສິກຳ ;
- ທະນາຄານເມັດພືດ ແລະທະນາຄານສັດ ;
- ການຕະຫລາດ ;
- ລາຄາ ;
- ການປົກປ້ອງຜົນປະໂຫຍດຂອງຊາວກະສິກອນ.

ມາດຕາ 50 . ທຶນ ແລະກອງທຶນສົ່ງເສີມ.

ທຶນ ແລະກອງທຶນສົ່ງເສີມ ແມ່ນພາຫະນະທາງດ້ານການເງິນ ທີ່ນຳໃຊ້ເຂົາໃນການຜະລິດ ກະສິກຳ. ລັດຈະສົ່ງເສີມໃຫ້ປະຊາຊົນກູ້ຢືມທຶນ ມາທຳການຜະລິດກະສິກຳ ເປັນແຕ່ລະໄລຍະຄື: ໄລຍະສັ້ນ, ໄລຍະກາງ ແລະໄລຍະຍາວດ້ວຍດອກເບັ້ຍທີ່ມີລັກສະນະສົ່ງເສີມ ພ້ອມທັງດຶງດູດການຊ່ວຍເຫລືອຂອງຕ່າງປະເທດ ເພື່ອມາຊຸກຍູ້ການຜະລິດກະສິກຳ .

ໃນກໍລະນີ ທີ່ເກີດໄພທຳມະຊາດເຊັ່ນ : ໄພແຫ້ງແລ້ງ, ໄພນ້ຳຖ້ວມ, ພະຍຸສັດ, ພະຍາດບງແມງ ຫລື ອື່ນໆ ທີ່ສ້າງຄວາມເສຍຫາຍຢ່າງຮ້າຍແຮງ ໃຫ້ແກ່ການຜະລິດກະສິກຳນັ້ນ ລັດຈະມີນະໂຍບາຍຜ່ອນຜັນການທົດແທນຕົນທຶນ ແລະດອກເບັ້ຍ ທີ່ໄດ້ກູ້ຢືມຈາກລັດໃຫ້ແກ່ຊາວກະສິກອນຢ່າງ ສົມເຫດສົມຜົນ.

ລັດສ້າງຕັ້ງກອງທຶນສົ່ງເສີມກະສິກຳ ເພື່ອຊຸກຍູ້ການຜະລິດກະສິກຳໃຫ້ມີປະສິດທິພາບ.

ກອງທຶນສົ່ງເສີມກະສິກຳໄດ້ມາຈາກ :

- ທຶນປະກອບຂອງລັດ ;
- ທຶນປະກອບຂອງປະຊາຊົນ ;
- ທຶນຊ່ວຍເຫລືອຈາກສາກົນ .

ມາດຕາ 51. ແນວພັນພືດ ແລະແນວພັນສັດ.

ກະຊວງກະສິກຳ ແລະປ່າໄມ້ ເປັນຜູ້ຮັບຜິດຊອບ ຄົ້ນຄ້ວາວິທະຍາສາດ ຊອກຫາແນວພັນພືດ, ແນວພັນສັດຢູ່ພາຍໃນ ແລະຈາກຕ່າງປະເທດ ທີ່ດີ ແລະເຫມາະສົມ ກັບສະພາບດິນຟ້າອາກາດຂອງແຕ່ລະທ້ອງຖິ່ນຂອງ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ເພື່ອໃຫ້ການຜະລິດກະສິກຳ ມີປະສິດທິພາບສູງ ໂດຍປະສານສົມທົບກັບອົງການວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະສິ່ງແວດລ້ອມ, ມະຫາວິທະຍາໄລແຫ່ງຊາດ ແລະອຳນາດການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ .

ມາດຕາ 52 . ຝຸ່ນ ແລະອາຫານສັດ.

ລັດສົ່ງເສີມການສະຫນອງຝຸ່ນແກ່ຊາວກະສິກອນຢ່າງກ້ວາງຂວາງ ແລະທັນກັບລະດູການ ເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ການຜະລິດ ກະສິກຳ ມີປະສິດທິຜົນສູງທາງດ້ານປະລິມານ ແລະຄຸນນະພາບ ໂດຍຊຸກຍູ້ໃຫ້ມີການຜະລິດຝຸ່ນອົງຄະທາດ ແລະຝຸ່ນວິທະຍາສາດ ຢູ່ພາຍໃນປະເທດ ແລະໃນກໍລະນີທີ່ຈຳເປັນກໍສາມາດນຳເຂົາຈາກຕ່າງປະເທດໄດ້ ຕາມລະບຽບກົດຫມາຍ.

ລັດສົ່ງເສີມໃຫ້ມີການຕອບສະຫນອງດ້ານອາຫານສັດໃຫ້ແກ່ສັດລ້ຽງຂອງຄອບຄົວ ແລະສັດລ້ຽງເປັນທຸລະກິດດ້ວຍການຊຸກຍູ້ໃຫ້ຊອກຫາແນວພັນພືດທີ່ດີແກ່ການລ້ຽງສັດຈາກ ພາຍໃນ ແລະຕ່າງປະເທດ, ຜະລິດວັດຖຸດິບປ້ອນໂຮງງານອາຫານສັດ ລວມທັງການກໍ່ສ້າງໂຮງງານປຸງແຕ່ງອາຫານສັດ .

ໃນກໍລະນີທີ່ການຜະລິດອາຫານສັດ ຢູ່ພາຍໃນປະເທດຫາກບໍ່ພຽງພໍ ກໍອະນຸຍາດໃຫ້ນຳເຂົາຈາກຕ່າງປະເທດໄດ້ ຕາມລະບຽບກົດຫມາຍ.

ມາດຕາ 53. ຢາປາບສັດຕູພືດ ແລະຢາປົວສັດ.

ເພື່ອຕອບສະໜອງຢາປາບສັດຕູພືດ ແລະຢາປົວສັດໃຫ້ພຽງພໍ ແລະທັນເວລານັ້ນ ລັດສົ່ງເສີມການຜະລິດ ຢາປາບສັດຕູພືດ ແລະຢາປົວສັດ ຢູ່ພາຍໃນປະເທດ ແລະອະນຸຍາດໃຫ້ນຳຢາດັ່ງກ່າວເຂົ້າມາຈາກຕ່າງປະເທດ ຕາມລະບຽບກົດໝາຍໃນກໍລະນີທີ່ຈຳເປັນ.

ມາດຕາ 54 . ເຄື່ອງມື ແລະພາຫະນະກົນຈັກການກະເສດ.

ເຄື່ອງມື ແລະພາຫະນະກົນຈັກການກະເສດ ແມ່ນພາຫະນະ ທີ່ຈຳເປັນ ແລະມີຄວາມສຳຄັນໃນການຍົກປະສິດທິພາບຂອງການຜະລິດກະສິກຳ. ລັດສົ່ງເສີມໃຫ້ທຳການຜະລິດ ເຄື່ອງມື ແລະພາຫະນະກົນຈັກການກະເສດທີ່ເໝາະສົມ ແລະທັນສະໄໝ ຢູ່ພາຍໃນປະເທດ ແລະໃນກໍລະນີທີ່ຈຳເປັນ ກໍອະນຸຍາດໃຫ້ນຳເຂົ້າຈາກຕ່າງປະເທດຕາມລະບຽບກົດໝາຍ ໃຫ້ພຽງພໍ ແລະທັນເວລາ. ນອກຈາກນີ້ ລັດຍັງສົ່ງເສີມໃຫ້ມີການຈັດຕັ້ງກອງກົນຈັກການກະເສດໃນເຂດຕ່າງໆເປັນຕົ້ນ ໃນເຂດຈຸດສຸມກະສິກຳ .

ມາດຕາ 55 . ຊົນລະປະທານ.

ເພື່ອໃຫ້ການຜະລິດ ກະສິກຳສາມາດດຳເນີນໄດ້ຫລາຍລະດູການ ແລະມີປະສິດທິພາບ ລັດສົ່ງເສີມໃຫ້ມີການພັດທະນາຊົນລະປະທານດ້ວຍຫລາຍລະດັບ, ຫລາຍຂະໜາດ, ຢ່າງກ້ວາງຂວາງເປັນຕົ້ນການຂຸດສະ, ການສ້າງອ່າງເກັບນ້ຳ, ການຜະລິດ ແລະການນຳເຂົ້າຈາກຕ່າງປະເທດ ຈັກສູບນ້ຳຢ່າງພຽງພໍ ຕາມລະບຽບກົດໝາຍ.

ອຳນາດການປົກຄອງ ມີໜ້າທີ່ຊຸກຍູ້, ປຸກລະດົມການສ້າງຊົນລະປະທານດ້ວຍທຶນຂອງບຸກຄົນ, ລວມໝູ່, ລັດຮ່ວມທຶນກັບປະຊາຊົນ ຫລືລັດເປັນຜູ້ລົງທຶນເອງ.

ມາດຕາ 56 . ວິຊາການ.

ໃນການຜະລິດກະສິກຳຂອດວິຊາການແມ່ນມີລັກສະນະຕັດສິນ, ລັດມີໜ້າທີ່ກໍ່ສ້າງນັກວິຊາການດ້ານກະສິກຳຫລາຍລະດັບ ເພື່ອຕອບສະໜອງຄວາມຕ້ອງການທີ່ຈຳເປັນ ເພື່ອຊຸກຍູ້, ຊີ້ນຳ ຊາວກະສິກອນ ໂດຍເລີ່ມແຕ່ເວລາ ກະກຽມລົງມືທຳການຜະລິດ ຈົນຮອດເວລາເກັບກ່ຽວ, ຕະຫລອດຮອດການເກັບຮັກສາ, ການປຸງແຕ່ງເບື້ອງຕົ້ນ ແລະການຫຸ້ມຫໍ່, ຂົນສົ່ງໄປສູ່ຕະຫລາດ .

ນອກຈາກນີ້ ລັດຍັງສົ່ງເສີມໃຫ້ພາກສ່ວນອື່ນ ກໍ່ສ້າງນັກວິຊາການດ້ານກະສິກຳອີກດ້ວຍ.

ມາດຕາ 57 . ຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ທາງດ້ານກະສິກຳ.

ລັດຕ້ອງຕອບສະໜອງຂໍ້ມູນຂ່າວສານ, ສະຖິຕິ ກ່ຽວກັບການຜະລິດກະສິກຳ ເຊັ່ນ: ເຕັກນິກ ການປູກຝັງ, ລ້ຽງສັດ ແລະການປະມົງ, ແນວພັນພືດ ແລະແນວພັນສັດ, ຄຸນນະພາບ ແລະມາດຕະຖານສາກົນ, ການເໜັງຕີງຂອງລາຄາ ໃນທ້ອງຕະຫລາດ, ຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບອຸຕຸນິຍົມ, ອຸທົກກະສາດ ແລະອື່ນໆ, ສ້າງລະບົບເກັບກຳຂໍ້ມູນ, ຂ່າວສານ, ສະຖິຕິແຕ່ຂັ້ນບ້ານ, ທົ່ວໜ່ວຍຮາກຖານຂຶ້ນມາ ເພື່ອໃຫ້ມີຂໍ້ມູນຕົວຈິງ. ພ້ອມກັນນັ້ນລັດກໍຊຸກຍູ້ໃຫ້ພາກສ່ວນອື່ນປະກອບສ່ວນໃນການສະໜອງຂໍ້ມູນຂ່າວສານທາງດ້ານກະສິກຳ.

ມາດຕາ 58. ສູນຄົ້ນຄວ້າ ແລະສະຖານີທົດລອງ.

ສູນຄົ້ນຄວ້າ ແລະສະຖານີທົດລອງມີບົດບາດໃນການຄົ້ນຄວ້າ, ນຳໃຊ້ບົດຮຽນທີ່ດີ ຢູ່ພາຍໃນປະເທດ ແລະນຳເອົາຜົນສຳເລັດຂອງສາກົນທາງດ້ານກະສິກຳເຂົ້າມານຳໃຊ້ ພາຍໃນປະເທດ ເພື່ອເພີ່ມທະວີປະສິດທິຜົນຂອງຜົນຜະລິດກະສິກຳ.

ສູນຄົ້ນຄວ້າ ແລະສະຖານີທົດລອງມີໜ້າທີ່ໃນການຄົ້ນຄວ້າ ແລະທົດລອງແນວພັນພືດ ແລະແນວພັນສັດ, ຝຸ່ນ ແລະອາຫານສັດ, ຢາປາບສັດຕູພືດ ແລະຢາປົວສັດ, ເຕັກນິກການຜະລິດພາຫະນະກົນຈັກການກະເສດລວມທັງເຕັກນິກຂອງການປູກຝັງ ແລະລ້ຽງສັດ.

ລັດສົ່ງເສີມການສ້າງ ແລະຂະຫຍາຍສູນຄົ້ນຄວ້າ ແລະສະຖານີທົດລອງໃນເຂດການຜະລິດຕ່າງໆທີ່ເຫັນວ່າເໝາະສົມ.

ມາດຕາ 59. ການຝຶກອົບຮົມຊາວກະສິກອນ.

ເພື່ອເຮັດໃຫ້ ການຜະລິດກະສິກຳ ມີປະສິດທິພາບ ແລະສາມາດເປັນສິນຄ້າໄດ້ ລັດເອົາໃຈໃສ່ ຝຶກອົບຮົມຊາວກະສິກອນ ກ່ຽວກັບການປູກຝັງ, ລ້ຽງສັດ ແລະການປະມົງ ໃຫ້ຮູ້ຈັກ ນຳໃຊ້ເຕັກນິກວິທະຍາສາດແລະເຕັກໂນໂລຊີ ໃຫມ່ຢ່າງກວ້າງຂວາງໃນການຜະລິດກະສິກຳ ດ້ວຍການຈັດການຝຶກອົບຮົມ, ທັດສະນະສຶກສາ ແລະສຳມະນາຢູ່ພາຍໃນ ແລະຕ່າງປະເທດ, ຮຽນຮູ້ມາດຕະຖານສາກົນ ກ່ຽວກັບຜະລິດຕະຜົນ ກະສິກຳ . ນອກຈາກນີ້ ກໍເອົາບົດຮຽນ ທີ່ດີຈາກຄອບຄົວຕົວແບບ ແລະຫົວຫນ່ວຍການຜະລິດກະສິກຳ ຢູ່ພາຍໃນ ມາເຜີຍແຜ່ຮໍ່າຮຽນ, ຜັນຂະຫຍາຍໃຫ້ກວ້າງຂວາງ ແລະທັນເວລາ .

ລັດສົ່ງເສີມໃຫ້ພາກສ່ວນຕ່າງໆ ມີສ່ວນຮ່ວມໃນການຝຶກອົບຮົມຊາວກະສິກອນກ່ຽວກັບການຜະລິດກະສິກຳ.

ລັດຈະນຳເອົາວິຊາກະສິກຳພື້ນຖານເຂົ້າໃນຫລັກສູດການສຶກສາ.

ມາດຕາ 60 . ສາງ, ໂຮງອົບ, ຫ້ອງເຢັນ ແລະໂຮງງານປຸງແຕ່ງ.

ເພື່ອຮັກສາຜະລິດຕະຜົນກະສິກຳໃຫ້ຢູ່ໃນສະພາບຄົງຕົວ ແລະເກັບຮັກສາໄວ້ໄດ້ຍາວນານ ລັດສົ່ງເສີມໃຫ້ປະຊາຊົນສ້າງສາງ, ໂຮງອົບ, ຫ້ອງເຢັນ ແລະໂຮງງານປຸງແຕ່ງຜົນຜະລິດກະສິກຳເບື້ອງຕົ້ນຢ່າງກ້ວາງຂວາງ ແລະຖືກຕ້ອງຕາມມາດຕະຖານເຕັກນິກ .

ກະຊວງກະສິກຳ ແລະປ່າໄມ້ ມີຫນ້າທີ່ແນະນຳ, ຝຶກອົບຮົມທາງດ້ານວິຊາການ ກ່ຽວກັບລະບົບສາງ, ໂຮງອົບ, ຫ້ອງເຢັນ ແລະໂຮງງານປຸງແຕ່ງເບື້ອງຕົ້ນໃຫ້ປະຊາຊົນ .

ມາດຕາ 61 . ທະນາຄານເມັດພືດ ແລະທະນາຄານສັດ.

ເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ຊາວກະສິກອນມີທຶນຮອນທຳການຜະລິດ ແລະໃຊ້ຈ່າຍໃນຄອບຄົວ ລັດຊຸກຍູ້, ສົ່ງເສີມໃຫ້ມີການສ້າງຕັ້ງທະນາຄານເມັດພືດ ແລະທະນາຄານສັດ ເພື່ອຕອບສະຫນອງຄວາມຕ້ອງການຂອງຊາວກະສິກອນ ໃນເວລາຈຳເປັນ ດ້ວຍການນຳເອົາຜົນຜະລິດຂອງຕົນ ໄປເປັນຫລັກຊັບຄ້ຳປະກັນ ເພື່ອກູ້ຢືມເງິນ ແລະຊາວກະສິກອນ ມີສິດ ນຳເອົາຜະລິດຕະຜົນ ທີ່ນຳໄປຄ້ຳປະກັນນັ້ນ ອອກຈຳຫນ່າຍໃນເວລາຜົນຜະລິດມີລາຄາສູງ .

ນອກຈາກນີ້ ທະນາຄານເມັດພືດ ແລະທະນາຄານສັດ ຍັງມີຈຸດປະສົງໃຫ້ຊາວກະສິກອນສາມາດກູ້ຢືມເມັດພືດ ຫລືສັດໄປນຳໃຊ້ໃນເວລາທີ່ຈຳເປັນ.

ມາດຕາ 62 . ການຕະຫລາດ.

ການຈໍລະຈອນແຈກຢາຍສິນຄ້າມີຄວາມສຳຄັນໃນການກະຕຸກຊຸກຍູ້ການຜະລິດສິນຄ້າ ແລະການຜະລິດສຳເປີດກ້ວາງ ດັ່ງນັ້ນລັດຊຸກຍູ້ໃຫ້ພາກສ່ວນເສດຖະກິດຕ່າງໆ ຊອກຫາຕະຫລາດພາຍໃນ ແລະຕ່າງປະເທດ ດ້ວຍການໂຄສະນາສິນຄ້າ, ການເປີດການວາງສະແດງສິນຄ້າກະສິກຳ ແລະເປີດກ້ວາງການພົວພັນກັບສາກົນ ກ່ຽວກັບການຊື້-ຂາຍ, ແລກປ່ຽນສິນຄ້າກະສິກຳ. ນອກຈາກນີ້ ລັດຍັງຊຸກຍູ້ການຜະລິດກະສິກຳຂອງປະຊາຊົນ ດ້ວຍການຜູກພັນສອງສົນ ລວມທັງສົ່ງເສີມການສ້າງຕັ້ງສະຫະກອນ ແລະບໍລິສັດຂອງລັດເພື່ອຜູກພັນຊື້-ຂາຍຜົນຜະລິດກະສິກຳ .

ການນຳຜົນຜະລິດກະສິກຳເຂົາມາໃນປະເທດ ຫລືສົ່ງອອກນອກປະເທດຕ້ອງປະຕິບັດໃຫ້ຖືກຕ້ອງຕາມລະບຽບກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 63 . ລາຄາ.

ລັດຮັບປະກັນລາຄາຕ່ຳສຸດ ສຳລັບສິນຄ້າ ກະສິກຳບາງຊະນິດທີ່ຈຳເປັນແກ່ການດຳລົງຊີວິດຂອງປະຊາຊົນ .

ໃນກໍລະນີທີ່ຈຳເປັນ ລັດຈະໄປເກັບຊື້ ຜະລິດຕະຜົນກະສິກຳດັ່ງກ່າວ ເພື່ອຮັກສາລາຄາໃຫ້ໝັ້ນທ່ຽງເປັນຕົນໃນລະດູການເກັບກ່ຽວ. ນອກຈາກນີ້ ລັດຕ້ອງຊອກທຸກວິທີທາງ ເພື່ອສະກັດກັ້ນການກົດໜ່ວງລາຄາສິນຄ້າກະສິກຳ, ທັງໝົດເຫລົ່ານີ້ ແນໃສ່ປົກປ້ອງຜົນປະໂຫຍດຂອງຜູ້ຜະລິດ ແລະຜູ້ບໍລິໂພກ .

ມາດຕາ 64 .ການປົກປ້ອງຜົນປະໂຫຍດຂອງຊາວກະສິກອນ.

ລັດເອົາໃຈໃສ່ປົກປ້ອງຜົນປະໂຫຍດຂອງຊາວກະສິກອນດ້ວຍການຊຸກຍູ້ການຂະຫຍາຍ ການຜະລິດ ແລະການຊົມໃຊ້ຜະລິດຕະຜົນ ກະສິກຳພາຍໃນປະເທດ, ການຫຼຸດຜ່ອນ ແລະຈຳກັດ ການນຳເຂົາຜະລິດຕະຜົນກະສິກຳ ຈາກຕ່າງປະເທດທີ່ບໍ່ຈຳເປັນ ລວມທັງການນຳໃຊ້ມາດຕະການ ສົ່ງເສີມຕ່າງໆ ທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນພາກທີ IV ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້ .

ພາກທີ V
ການປົກປັກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມ

ມາດຕາ 65. ການປົກປັກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມ.

ບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງທີ່ດຳເນີນກິດຈະການກະສິກຳປະເພດຕ່າງໆຈະຕ້ອງໄດ້ເອົາໃຈໃສ່ປົກປັກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມສັງຄົມ ແລະສິ່ງແວດລ້ອມທຳມະຊາດເຊັ່ນ: ຄົນ, ສັດ, ດິນ, ນ້ຳ, ປ່າໄມ້, ອາກາດ.

ມາດຕາ 66. ການປົກປັກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມໃນການປູກຝັງ.

ການບຸກເບີກ, ກຽມ ແລະນຳໃຊ້ດິນ, ການກໍ່ສ້າງກິດຈະການຊົນລະປະທານ ແລະ ການນຳໃຊ້ນ້ຳ, ການນຳໃຊ້ຝຸ່ນ ແລະການເກັບຮັກສາຢາປາບສັດຕູພືດ ຕ້ອງຈຳກັດຜົນກະທົບອັນບໍ່ດີຕໍ່ຄົນ, ສັດ, ດິນ, ນ້ຳ, ປ່າໄມ້ ແລະອາກາດ.

ມາດຕາ 67. ການປົກປັກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມໃນການລ້ຽງສັດ.

ການລ້ຽງສັດຕ້ອງຈັດຢູ່ໃນສະຖານທີ່ ທີ່ເຫມາະສົມ, ບໍ່ຄວນເຮັດຄອກສັດໃສ່ກ້ອງຕະລ່າງເຮືອນ ຫລື ເຮັດຄອກສັດໃກ້ນ້ຳສ້າງ ຫລືໃກ້ຫ້ວຍ, ຫນອງ, ຄອງ, ບຶງຂອງສາທາລະນະ. ການລ້ຽງສັດຕ້ອງເອົາໃຈໃສ່ອະນາໄມຄອກສັດຢ່າງເປັນປະຈຳ ເພື່ອຫລີກເວັ້ນຈາກມົນພາວະທີ່ເປັນອັນຕະລາຍຕໍ່ສຸຂະພາບຂອງຄົນ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ. ບໍ່ໃຫ້ລ້ຽງສັດຕາມແຄມທາງຫລວງແຫ່ງຊາດ, ການລ້ຽງສັດຕ້ອງໄດ້ເອົາໃຈໃສ່ຄຸ້ມຄອງຮັກສາ ເພື່ອບໍ່ໃຫ້ທຳລາຍຜົນລະປູກຂອງຜູ້ອື່ນ ຫລືບໍ່ໃຫ້ເກີດອຸປະຕິເຫດບົນທ້ອງຖະຫນົນ.

ມາດຕາ 68. ການປົກປັກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມໃນການປະມົງ.

ການປະມົງ ຕ້ອງຮັບປະກັນການປົກປັກຮັກສາ ແລະ ຂະຫຍາຍແນວພັນປາ ແລະ ສັດນ້ຳອື່ນໆ, ບໍ່ໃຫ້ນຳໃຊ້ອຸປະກອນ ຫຼືວິທີການທີ່ມີລັກສະນະທຳລາຍ, ດັບສູນພັນປາ ແລະສັດນ້ຳອື່ນໆ ເຊັ່ນ: ຢາເບື່ອ, ລະເບີດ, ໄຟຟ້າ, ແຫຖີ່, ມອງຖີ່, ໜ້າກາກ ລວມທັງການນຳໃຊ້ຕ້ອນ, ລີ່, ໂຕ່ງ, ຕາມຫ້ວຍຮ່ອງເພື່ອຮີບໂຮມ ເອົາປານ້ອຍ, ປາໃຫຍ່ ເປັນຕົ້ນແມ່ນໃນລະດູແຜ່ພັນ.

ການລ້ຽງປາ ແລະສັດນ້ຳອື່ນໆ ຕ້ອງຮັກສາບໍ່ໃຫ້ນ້ຳເນົ່າເຫມັນ ຊຶ່ງຈະເປັນອັນຕະລາຍຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ.

ພາກທີ VI

ການຄຸ້ມຄອງ ແລະກວດກາກິດຈະການກະສິກຳ

ຫມວດທີ 1

ການຄຸ້ມຄອງກິດຈະການກະສິກຳ

ມາດຕາ 69. ອົງການຄຸ້ມຄອງກິດຈະການກະສິກຳ.

ອົງການຄຸ້ມຄອງ ກິດຈະການກະສິກຳ ປະກອບມີ :

- ກະຊວງ ກະສິກຳ ແລະປ່າໄມ້;
- ພະແນກ ກະສິກຳ ແລະປ່າໄມ້ແຂວງ, ກຳແພງນະຄອນ ແລະເຂດພິເສດ;
- ຫ້ອງການ ກະສິກຳ ແລະປ່າໄມ້ເມືອງ;
- ອຳນາດການປົກຄອງບ້ານ.

ໃນກໍລະນີທີ່ຈຳເປັນກໍອາດຈະຈັດຕັ້ງ ຄະນະກຳມະການສະເພາະຂຶ້ນຕື່ມອີກ ເພື່ອປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນການຄຸ້ມຄອງກິດຈະການ ກະສິກຳ.

ມາດຕາ 70. ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ຂອງ ກະຊວງກະສິກຳ ແລະປ່າໄມ້.

ສິດ ແລະໜ້າທີ່ຂອງກະຊວງກະສິກຳ ແລະປ່າໄມ້ກ່ຽວກັບການຄຸ້ມຄອງກິດຈະການກະສິກຳມີດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້ :

- ເປັນເສນາທິການໃຫ້ແກ່ລັດຖະບານໃນການຜັນຂະຫຍາຍຍຸດທະສາດກ່ຽວກັບການຜະລິດກະສິກຳໃຫ້ກາຍເປັນແຜນການ, ໂຄງການລະອຽດ ແລະລະບຽບການ ເພື່ອຄຸ້ມຄອງ ແລະກວດກາກິດຈະການກະສິກຳ;
- ສ້າງຮ່າງແຜນແມ່ບົດ, ແຜນໄລຍະຍາວ, ໄລຍະກາງ, ໄລຍະສັ້ນ ແລະບັນດາໂຄງການ ກ່ຽວກັບການພັດທະນາ ການຜະລິດກະສິກຳ;
- ວາງຂໍ້ກຳນົດ, ກົດລະບຽບ ກ່ຽວກັບການຜະລິດ, ການຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ການພັດທະນາກິດຈະການ ກະສິກຳ ໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ;
- ຄົ້ນຄວ້າ ແລະມີຄຳເຫັນກ່ຽວກັບຄຳຮ້ອງຂໍດຳເນີນທຸລະກິດ ກະສິກຳ ຂະໜາດໃຫຍ່ ຫລືມີຄວາມສຳຄັນ;
- ຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດ ເຕັກນິກດ້ານກະສິກຳ, ສ້າງຕາໜ່າງສູນຄົ້ນຄວ້າ ແລະສະຖານີທົດລອງ ແລະໜ່ວຍສົ່ງເສີມກະສິກຳໃນທົ່ວປະເທດ, ສະໜອງຂໍ້ມູນຂ່າວສານສະຖິຕິທາງດ້ານກະສິກຳ, ອຸຕຸນິຍົມ ແລະ ອຸທົກກະສາດ;
- ປະສານສົມທົບກັບ ອຳນາດການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ແລະພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ເພື່ອສຳຫລວດທ່າແຮງທາງດ້ານຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະເຂດຈຸດສຸມກະສິກຳ;
- ກວດກາກິດຈະການ ກະສິກຳໃນການປະຕິບັດ ລະບຽບ, ກົດໝາຍ, ມາດຕະ ຖານເຕັກນິກຕ່າງໆ ເພື່ອໃຫ້ການຜະລິດມີປະສິດທິຜົນ;
- ກໍ່ສ້າງ, ບຳລຸງ ແລະ ຍົກລະດັບນັກວິຊາການ ຊັ້ນກາງ ແລະຊັ້ນສູງ ໂດຍປະສານສົມທົບກັບມະຫາວິທະຍາໄລແຫ່ງຊາດ ລວມທັງຊີ້ນຳການກໍ່ສ້າງ ແລະຍົກລະດັບໃຫ້ນັກວິຊາການຊັ້ນຕົ້ນ ແລະຊາວກະສິກອນທົ່ວໄປ;
- ຮ່ວມມືກັບຕ່າງປະເທດທາງດ້ານການພັດທະນາກະສິກຳ;
- ປະຕິບັດສິດ ແລະໜ້າທີ່ອື່ນໆ ກ່ຽວກັບການຄຸ້ມຄອງກິດຈະການກະສິກຳໃນຂອບເຂດທີ່ຕົນຮັບຜິດຊອບ.

ມາດຕາ 71. ສິດ ແລະໜ້າທີ່ຂອງ ພະແນກກະສິກຳ ແລະປ່າໄມ້ ແຂວງ, ກຳແພງນະຄອນ ແລະ ເຂດພິເສດ.

ສິດ ແລະໜ້າທີ່ຂອງພະແນກກະສິກຳ ແລະປ່າໄມ້ແຂວງ, ກຳແພງນະຄອນ ແລະເຂດພິເສດກ່ຽວກັບການຄຸ້ມຄອງກິດຈະການກະສິກຳມີດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້ :

- ເປັນເສນາທິການໂດຍກົງ ໃຫ້ກະຊວງກະສິກຳ ແລະປ່າໄມ້ ແລະອຳນາດການປົກຄອງແຂວງ, ກຳແພງນະຄອນ ແລະເຂດພິເສດ ກ່ຽວກັບວຽກງານກະສິກຳ;

- ຜັນຂະຫຍາຍແຜນແມ່ບົດ, ແຜນໄລຍະຍາວ, ໄລຍະກາງ ແລະ ໄລຍະສັ້ນ ໃຫ້ເປັນໂຄງການອັນລະອຽດ ເພື່ອຄວາມສະດວກໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ;

- ກໍ່ສ້າງ, ບຳລຸງ ຍົກລະດັບນັກວິຊາການກະສິກຳຂັ້ນຕົນໃຫ້ເມືອງ ແລະຊາວກະສິກອນພາຍໃນແຂວງ;

- ຄົ້ນຄ້ວາ ແລະມີຄຳເຫັນກ່ຽວກັບຄຳຮ້ອງຂໍດຳເນີນທຸລະກິດ ກະສິກຳ ໃນຂອບເຂດທີ່ຕົນຮັບຜິດຊອບ;

- ສຳຫລວດ ທ່າແຮງທາງດ້ານຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ຈຸດສຸມກະສິກຳ ລວມທັງການຈັດສັນທີ່ດິນ ກະສິກຳໃນຂອບເຂດຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຕົນ;

- ປະຕິບັດສິດ ແລະໜ້າທີ່ອື່ນໆ ກ່ຽວກັບການຄຸ້ມຄອງກິດຈະການກະສິກຳໃນຂອບເຂດທີ່ຕົນຮັບຜິດຊອບ.

ມາດຕາ 72. ສິດ ແລະໜ້າທີ່ ຂອງຫ້ອງການກະສິກຳ ແລະປ່າໄມ້ເມືອງ.

ສິດ ແລະໜ້າທີ່ຂອງຫ້ອງການກະສິກຳ ແລະປ່າໄມ້ເມືອງ ກ່ຽວກັບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານກະສິກຳມີດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້ :

- ເປັນເສນາທິການໂດຍກົງໃຫ້ພະແນກກະສິກຳແຂວງ, ກຳແພງນະຄອນ ແລະເຂດພິເສດ ແລະອຳນາດການປົກຄອງເມືອງ ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນການ, ຂໍ້ກຳນົດ, ກົດລະບຽບ ແລະຄຳແນະນຳ ຂອງພະແນກກະສິກຳແຂວງ, ກຳແພງນະຄອນ ແລະເຂດພິເສດກ່ຽວກັບການຜະລິດກະສິກຳ;

- ຈັດຕັ້ງ ປະຕິບັດຕົວຈິງ ແຜນການໄລຍະຍາວ, ໄລຍະກາງ, ໄລຍະສັ້ນ ແລະ ໂຄງການຕ່າງໆ ກ່ຽວກັບການພັດທະນາກະສິກຳຢູ່ໃນແຕ່ລະບ້ານ;

- ສຳຫລວດທ່າແຮງທາງດ້ານຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະຈຸດສຸມກະສິກຳລວມທັງການຈັດສັນທີ່ດິນກະສິກຳໃນຂອບເຂດຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຕົນ;

- ຝຶກອົບຮົມ ແລະແນະນຳເຕັກນິກກະເສດສຸມໃນການປູກຝັງ, ການລ້ຽງສັດ ແລະການປະມົງໃຫ້ແກ່ປະຊາຊົນ;

- ປະຕິບັດສິດ ແລະໜ້າທີ່ອື່ນໆ ກ່ຽວກັບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານກະສິກຳ.

ມາດຕາ 73. ສິດ ແລະໜ້າທີ່ຂອງອຳນາດການປົກຄອງບ້ານ

ສິດ ແລະໜ້າທີ່ຂອງອຳນາດການປົກຄອງບ້ານກ່ຽວກັບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານກະສິກຳມີດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້ :

- ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຕົວຈິງແຜນການ, ກິດຈະການ, ຂໍ້ກຳນົດ, ກົດລະບຽບ, ຄຳແນະນຳ ຂອງຫ້ອງການກະສິກຳ- ປ່າໄມ້ເມືອງ ແລະອຳນາດການປົກຄອງເມືອງ ກ່ຽວກັບການຜະລິດກະສິກຳ;

- ປຸກລະດົມ, ຊຸກຍູ້ຄອບຄົວຊາວກະສິກອນ ໃຫ້ດຳເນີນການຜະລິດ ສະບຽງອາຫານ ໃຫ້ກຸ້ມກິນ, ມີສ່ວນແຮໄວ້ ແລະ ເປັນສິນຄ້າ ດ້ວຍວິທີການເຮັດກະເສດສຸມ, ເປັນຕົນເຜີຍແຜ່ການນຳໃຊ້ເຕັກນິກການຜະລິດແບບໃຫມ່ທີ່ທັນສະໄໝ ແລະນຳພາປະຊາຊົນເຮັດຕົວຈິງໃຫ້ໄດ້ຮັບໝາກຜົນດີ;

- ຈັດສັນສະຖານທີ່ການປູກຝັງ ແລະລ້ຽງສັດຂອງແຕ່ລະຄອບຄົວພາຍໃນບ້ານ;

- ປະຕິບັດສິດ ແລະໜ້າທີ່ອື່ນໆ ກ່ຽວກັບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານກະສິກຳທີ່ຫ້ອງການກະສິກຳ ແລະປ່າໄມ້ເມືອງ ແລະອຳນາດການປົກຄອງເມືອງມອບໝາຍໃຫ້.

ໝວດທີ 2
ການກວດກາກິດຈະການກະສິກຳ

ມາດຕາ 74. ການກວດກາກິດຈະການກະສິກຳ.

ການກວດກາກິດຈະການກະສິກຳ ແມ່ນການກວດເບິ່ງ ການເຄື່ອນໄຫວການຜະລິດກະສິກຳ ເພື່ອໃຫ້ດຳເນີນໄປຢ່າງຖືກຕ້ອງຕາມເປົ້າໝາຍ, ຕາມກົດໝາຍ ວ່າດ້ວຍກະສິກຳ, ລະບຽບ ແລະ ກົດໝາຍອື່ນໆ ແນໃສ່ຮັບປະກັນ ໃຫ້ການຜະລິດ ກະສິກຳ ມີປະສິດທິຜົນ ທັງຮັບປະກັນຄວາມປອດໄພ ແລະການປົກປັກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມ ໄດ້ເປັນຢ່າງດີອີກດ້ວຍ.

ມາດຕາ 75. ອົງການກວດກາກິດຈະການກະສິກຳ

ໃນຂະແໜງກະສິກຳ ແລະປ່າໄມ້ ຄຽງຄູ່ກັບອົງການຄຸ້ມຄອງກິດຈະການກະສິກຳ ນັ້ນ ຍັງມີອົງການກວດກາກິດຈະການກະສິກຳອີກດ້ວຍ.

ໃນກໍລະນີທີ່ຈຳເປັນກໍອາດຈະຈັດຕັ້ງຄະນະກຳມະການສະເພາະຂຶ້ນ ຊຶ່ງປະກອບດ້ວຍຫຼາຍພາກສ່ວນ ເພື່ອກວດກາໂຄງການ ແລະກິດຈະການກະສິກຳໃນບາງບໍລິເວນ ທີ່ລະເມີດແນວທາງນະໂຍບາຍ ແລະລະບຽບກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 76. ເນື້ອໃນການກວດກາ

ການກວດກາກິດຈະການ ກະສິກຳ ມີເນື້ອໃນຕົນຕໍດັ່ງນີ້ :

- ການປະຕິບັດຕາມແຜນການທີ່ວາງອອກ;
- ການປະຕິບັດເປົ້າໝາຍການຜະລິດ;
- ປະສິດທິຜົນຂອງການຜະລິດ;
- ການປະຕິບັດລະບຽບກົດໝາຍກ່ຽວກັບການຜະລິດ;
- ການປະຕິບັດພັນທະກ່ຽວກັບການຜະລິດ;
- ການປະຕິບັດມາດຕະການຄວາມປອດໄພໃນການຜະລິດ;
- ການປົກປັກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມ.

ມາດຕາ 77. ວິທີການກວດກາ.

ການກວດກາ ກິດຈະການ ກະສິກຳອາດຈະດຳເນີນດ້ວຍວິທີ ກວດກາຕາມລະບົບປົກກະຕິ, ກວດກາໂດຍແຈ້ງໃຫ້ຮູ້ລ່ວງໜ້າ ຫລືກວດກາແບບກະທັນຫັນ ແລ້ວແຕ່ກໍລະນີ.

ສໍາລັບການກວດກາທາງດ້ານເຕັກນິກ ແລະວິຊາສະເພາະນັ້ນ ກະຊວງກະສິກໍາ ແລະປ່າໄມ້ອາດຈະຈັດຕັ້ງຄະນະກໍາມະການກວດກາເຕັກນິກ ແລະວິຊາສະເພາະຂຶ້ນ ຊຶ່ງປະກອບດ້ວຍ ພະນັກງານວິຊາການດ້ານເຕັກນິກ ແລະວິຊາສະເພາະທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຊຶ່ງລັດຖະມົນຕີວ່າການກະຊວງກະສິກໍາ ແລະປ່າໄມ້ເປັນຜູ້ແຕ່ງຕັ້ງ.

ໃນການກວດກາກິດຈະການກະສິກໍາ ຕ້ອງປະສານສົມທົບກັບພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ເຊັ່ນ: ຂະແໜງອຸດສາຫະກໍາ ແລະຫັດຖະກໍາ, ອົງການວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະສິ່ງແວດລ້ອມ, ມະຫາວິທະຍາໄລແຫ່ງຊາດ ແລະອໍານາດການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ.

ພາກທີ VII
ນະໂຍບາຍຕໍ່ຜູ້ມີຜົນງານ ແລະມາດຕະການຕໍ່ຜູ້ລະເມີດ

ມາດຕາ 78. ນະໂຍບາຍຕໍ່ຜູ້ມີຜົນງານ.

ບຸກຄົນ ແລະການຈັດຕັ້ງທີ່ມີຜົນງານດີເດັ່ນ ໃນການສຶກສາຄົ້ນຄວ້າ ວິທະຍາສາດເຕັກນິກ ເຂົ້າຮັບໃຊ້ການ ຜະລິດກະສິກໍາ, ໃນການຄຸ້ມຄອງ, ຊຸກຍູ້, ສົ່ງເສີມ ແລະ ພັດທະນາ ການຜະລິດກະສິກໍາຢ່າງມີປະສິດທິຜົນ ທັງເປັນຕົວແບບໃຫ້ແກ່ບ້ານ, ເມືອງ, ແຂວງ ຫລືທົ່ວປະເທດ, ປົກປັກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະດໍາເນີນກິດຈະການ ກະສິກໍາ ຖືກຕ້ອງຕາມລະບຽບກົດໝາຍຂອງ ສາທາລະນະລັດປະຊາທິປະໄຕປະຊາຊົນລາວ ຈະໄດ້ຮັບການຍ້ອງຍໍ ແລະນະໂຍບາຍຕ່າງ ໆ ເຊັ່ນ: ນະໂຍບາຍສິນເຊື່ອ, ຫລຸດຜ່ອນ ຫລືຍົກເວັ້ນພາສີ, ອາກອນ ແລະນະໂຍບາຍອື່ນ ໆ ຊຶ່ງລັດຖະບານເປັນຜູ້ກໍານົດລະອຽດ.

ມາດຕາ 79. ມາດຕະການ ຕໍ່ຜູ້ລະເມີດ

ຜູ້ລະເມີດກົດໝາຍ ສະບັບນີ້ ຈະຖືກປະຕິບັດມາດຕະການ ດ້ວຍການສຶກສາອົບຮົມ, ການປັບໃໝ ຫລື ດ້ວຍການລົງໂທດຕາມກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 80. ມາດຕະການສຶກສາອົບຮົມ.

ບຸກຄົນ ຫລືການຈັດຕັ້ງ ຫາກໄດ້ລະເມີດກົດໝາຍ ສະບັບນີ້ ໃນສະຖານເບົາເຊັ່ນ: ບໍ່ລາຍງານຜົນການດໍາເນີນກິດຈະການກະສິກໍາ ຕາມສັນຍາ, ບໍ່ລາຍງານການແຜ່ລະບາດພະຍຸສັດ, ປະຕິບັດງານບໍ່ຖືກຕ້ອງຕາມມາດຕະຖານເຕັກນິກ ແລະ ການລະເມີດໃນສະຖານເບົາອື່ນໆ ຈະຖືກຕັກເຕືອນ ແລະ ສຶກສາອົບຮົມ.

ມາດຕາ 81. ມາດຕະການປັບໃໝ.

ບຸກຄົນ ຫລືການຈັດຕັ້ງ ຫາກໄດ້ລະເມີດກົດໝາຍ ສະບັບນີ້ ຈະຖືກປັບໃໝທົບເທົ່າ ຕາມມູນຄ່າຂອງຄວາມເສັຽຫາຍຕົວຈິງ ດ້ວຍການກະທໍາຜິດໃດໜຶ່ງ ດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້:

- ດຳເນີນທຸລະກິດກະສິກຳ ໂດຍບໍ່ມີໃບອະນຸຍາດ ສຳລັບທຸລະກິດທີ່ຕ້ອງໄດ້ຂໍອະນຸຍາດຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 8 ຂອງກົດໝາຍວ່າດ້ວຍທຸລະກິດ ຫລືບໍ່ຕໍ່ໃບອະນຸຍາດ ທີ່ໝົດອາຍຸ;

- ລາຍງານບໍ່ຖືກຕ້ອງຕາມຄວາມຈິງ;

- ບໍ່ປະຕິບັດ ຕາມມາດຕະການຄວາມປອດໄພ ທາງດ້ານວິຊາການ ແລະກໍ່ຄວາມ ເສັຽຫາຍໃຫ້ຜູ້ອື່ນ;

- ບໍ່ນຳໃຊ້ມາດຕະການ ສະກັດກັ້ນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ;

- ສ້າງຄວາມເສັຽຫາຍ ໃຫ້ແກ່ການຜະລິດ ທີ່ເກີດມາຈາກຄວາມຜິດພາດຂອງຕົນເຊັ່ນ: ເຮັດໃຫ້ດິນກະສິກຳເສື່ອມຄຸນນະພາບ, ບໍ່ສະກັດກັ້ນ ການແຜ່ຂະຫຍາຍ ພະຍາດພືດ ຫລືພະຍາດສັດ, ສ້າງຄວາມເສັຽຫາຍໃຫ້ແກ່ການຜະລິດຂອງຜູ້ອື່ນ, ລະບົບນ້ຳຊົນລະປະທານ, ຫ້ວຍ, ຮ່ອງ, ຄອງ, ບຶງ ແລະອື່ນໆ;

- ບໍ່ໃຫ້ຄວາມຮ່ວມມືແກ່ເຈົ້າຫນ້າທີ່ ຄຸ້ມຄອງ ແລະ ກວດກາ ກິດຈະການກະສິກຳ ຫລື ບໍ່ປະຕິບັດຕາມສັນຍາ ເຮັດການຜະລິດກະສິກຳ.

ມາດຕາ 82. ມາດຕະການ ທາງອາຍາ.

ບຸກຄົນຜູ້ໃດຫາກໄດ້ລະເມີດກົດໝາຍສະບັບນີ້ ຊຶ່ງເປັນການກະທຳຜິດທາງອາຍາ ເຊັ່ນ: ການປອມແປງໃບອະນຸຍາດ ດຳເນີນກິດຈະການກະສິກຳ , ສວຍໃຊ້ຫນ້າທີ່ຕຳແໜ່ງ ເພື່ອຫາຜົນປະໂຫຍດສ່ວນຕົວ, ບໍ່ປະຕິບັດຕາມມາດຕະການຄວາມປອດໄພ ຊຶ່ງພາໃຫ້ມີຄົນເສັຽຊີວິດ, ເສັຽສຸຂະພາບ ຫລື ພາໃຫ້ເກີດມີຄວາມເສັຽຫາຍ ຕໍ່ຊັບສິນຂອງລັດ, ຂອງລວມໝູ່ ຫລືຂອງປະຊາຊົນ ກໍຈະຖືກລົງໂທດຕາມກົດໝາຍອາຍາ.

ມາດຕາ 83. ມາດຕະການໂທດເພີ່ມ.

ນອກຈາກໂທດທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 81 ແລະ 82 ເທິງນີ້ ແລ້ວຜູ້ລະເມີດ ທີ່ໄດ້ກໍ່ຄວາມເສັຽຫາຍຢ່າງຮ້າຍແຮງ ຕໍ່ຊັບສິນຂອງລັດ, ສິ່ງແວດລ້ອມສັງຄົມ ຫລືທຳມະຊາດ ຈະຖືກປະຕິບັດມາດຕະການໂທດເພີ່ມອີກເຊັ່ນ: ໂຈະກິດຈະການກະສິກຳ, ຖອນໃບອະນຸຍາດ, ຮິບພາຫະນະທີ່ນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນການກະທຳຜິດນັ້ນ.

ພາກທີ VIII
ບົດບັນຍັດສຸດທ້າຍ

ມາດຕາ 84. ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ.

ມອບໃຫ້ລັດຖະບານແຫ່ງ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ເປັນຜູ້ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກົດໝາຍສະບັບນີ້.

ມາດຕາ 85. ຜົນສັກສິດ.

ກົດໝາຍສະບັບນີ້ມີຜົນສັກສິດ ນັບແຕ່ມື້ປະທານປະເທດ ແຫ່ງ ສາທາລະນະລັດປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ອອກລັດຖະດຳລັດປະກາດໃຊ້ເປັນຕົ້ນໄປ.

ບັນດາຂໍ້ກຳນົດ ແລະບົດບັນຍັດທີ່ຂັດກັບກົດໝາຍສະບັບນີ້ລ້ວນແຕ່ຖືກຍົກເລີກ.

ວຽງຈັນ, ວັນທີ 10 ຕຸລາ 1998

ປະທານສະພາແຫ່ງຊາດ

ສະໝານ ວິຍະເກດ